

Miasto Ostrów Mazowiecka

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA OSTRÓW MAZOWIECKA**

obejmująca działki ewidencyjne oznaczone numerami: 2200/17, 2200/18, 2200/24, 2200/25
(powstałe w wyniku podziału działki nr 2200/19), 2458/2 (powstała w wyniku podziału
działki nr 2458), położone w rejonie ulic Parcelacyjnej i Spacerowej

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

„PRZESTRZEŃ” PRACOWNIA PROJEKTOWA s.c.

autorzy prognozy:

mgr inż. arch. kraj. Małgorzata Hoser

mgr inż. Beata Andrzejewska

Warszawa, 2016 r.

I. INFORMACJE WSTĘPNE	2
1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	2
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY, PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	2
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	5
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA OSTRÓW MAZOWIECKA ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY	7
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM	8
6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM, W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16 KWIEŹNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY	16
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	16
8. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO (Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY) I ZDROWIE LUDZI	19
8.1. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na zasoby poszczególnych elementów środowiska	19
8.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na jakość poszczególnych elementów środowiska i zdrowie ludzi.....	21
8.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze.....	24
8.4. Ocena oddziaływania projektu zmiany Studium na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody	25
8.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na krajobraz, zabytki i dobra materialne	26
8.6. Ocena oddziaływania projektu zmiany Studium na ludzi – podsumowanie analiz	26
9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	27
III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE	27
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	28

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest ocena wpływu ustaleń kierunkowych projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Mazowiecka obejmującej działki ewidencyjne oznaczone numerami: 2200/17, 2200/18, 2200/24, 2200/25 (powstałe w wyniku podziału działki nr 2200/19), 2458/2 (powstała w wyniku podziału działki nr 2458), położone w rejonie ulic Parcelacyjnej i Spacerowej (opracowywanego na podstawie Uchwały Nr VIII/36/2015 Rady Miasta Ostrów Mazowiecka z dnia 22 kwietnia 2015 r.), nazwanego dalej **zmianą Studium**, na zasoby środowiska przyrodniczego i krajobraz, a także przedstawienie skutków wpływu ustaleń kierunkowych zmiany Studium na stan i funkcjonowanie środowiska, w tym warunki życia mieszkańców.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została wykonana zgodnie z art. 51 ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznymi:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo znak: WOOS-I.411.321.2015 z dn. 11 września 2015 r.);
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowi Mazowieckiej (pismo znak: NZS.470.7.2015.WA z dn. 14 sierpnia 2015 r.).

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się również literaturą z zakresu metodyki sporządzania ocen oddziaływania planów i studiów, w tym publikacjami takimi jak:

- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszar Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG;
- Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, 2009 r., Kistowski, Pchałek;
- Natura 2000 - Niezbędnik urzędnika; 2008 r.; Pawlaczyk.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY, PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z wymaganiami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznych, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany Studium, które wpływają na jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz jakość życia ludzi. Powyższe analizy zostały przeprowadzone dla całego obszaru objętego zmianą Studium oraz jego otoczenia.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanej zmiany Studium, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami. W drugim etapie dokonano rozpoznania stanu środowiska, jego zasobów, zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian, określono istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele ochrony na podstawie analiz i wniosków zawartych w dostępnych opracowaniach. Podstawą odniesienia w prognozie była charakterystyka i ocena stanu istniejącego i planowanego opracowana na podstawie wizji terenowej (lipiec i październik 2015) i dostępnych materiałów:

- Badanie i ocena pola elektromagnetycznego w otoczeniu 4 urządzeń spawalniczych, ROLSTAL Pawłowski, 2009 r.;
- dane Głównego Urzędu Statystycznego;
- dane Urzędu Miasta Ostrów Mazowiecka;
- dane ze stron internetowych: <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/index.php>,
<http://www.mwz.pl/>, <http://www.pgi.gov.pl/>, <http://www.wios.warszawa.pl/>,
<http://mapa.warszawa.lasy.gov.pl/>;

- Decyzja Ministra Środowiska z dn. 10 kwietnia 2012 r. (ZS-W-2120-42-2/2012) w sprawie wyrażenia zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych Skarbu Państwa położonych na dz. ewid. 2785, 2787, 2791/2, 2458, 2200/19;
- Decyzja Nr 87/2011 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dn. 7 października 2011 r. w sprawie wyrażenia zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych nie stanowiących własności Skarbu Państwa, w tym dla terenów produkcji, składów i magazynów położonych na dz. ewid. 2200/18 i 2200/17;
- Dokumentacja Planu zadań ochronnych obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Biała PLB 140007 w województwie mazowieckim, 2012 r. (<http://warszawa.rdos.gov.pl>);
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjęta przez Radę Ministrów 13 grudnia 2011 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Ostrów Mazowiecka, Gajdak M., 2003 r.;
- Plan zadań ochronnych obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Biała PLB 140007, Zarządzenie Nr 15 RDOŚ w Warszawie z dn. 31 maja 2014 r., wraz ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie z dn. 29 października 2014 r.;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, Uchwała Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dn. 7 lipca 2014 r.;
- Plan gospodarki odpadami dla Miasta Ostrów Mazowiecka, WCI NATCOL sp. z o.o., 2004 r.;
- Program ochrony środowiska dla powiatu ostrowskiego – aktualizacja, AT Abrys Technika sp. z o.o., 2009 r.;
- Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu, Uchwała Nr 164/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dn. 28 października 2013 r.;
- Program ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu, Uchwała Nr 184/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dn. 25 listopada 2013 r.;
- Raport - Ocena oddziaływania na środowisko rozbudowy zakładu produkcyjno-handlowego „ROL-STAL” – Pawłowski w Ostrowi Mazowieckiej, Lenart W., 2003 r.;
- Raport o stanie miasta Ostrów Mazowiecka, 2003 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2014 r., WIOŚ 2015 r.;
- Stan środowiska w województwie mazowieckim w roku 2013, WIOŚ 2014 r.;
- Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Puszcza Biała (2014);
- zdjęcia lotnicze, mapy, dane: <http://maps.geoportal.gov.pl/>, <http://mostrowmazowiecka.e-mapa.net/>;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Ostrów Mazowiecka przyjęta uchwałą Rady Miasta Ostrów Mazowiecka Nr XXXVII/159/2012 z dn. 28 grudnia 2012 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz orzeczeniami WSA stwierdzającymi nieważność części ustaleń miejscowego planu (2013 r., 2014 r.);
- Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m. Ostrów Mazowiecka, Uchwała Nr XXXI/197/2009 z dn. 18 grudnia 2009 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie zebranych danych określono przewidywane oddziaływanie ustaleń kierunkowych zmiany Studium¹ na poszczególne elementy środowiska oraz ustalono wpływ tych ustaleń na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody – zidentyfikowano możliwe źródła oddziaływań, określono typy oddziaływań, skonfrontowano możliwe oddziaływania

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, zatem jego ustalenia nie mają bezpośredniego przełożenia na zagospodarowanie przestrzenne. Tylko w przypadku przyjęcia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie mogą być sprzeczne ze studium, następuje realizacja ustaleń studium. W niniejszej prognozie założono więc, iż na podstawie analizowanego Studium zostaną opracowane plany miejscowe i w ten, pośredni sposób, ustalenia kierunkowe tego dokumentu będą realizowane.

z uwarunkowaniami danego obszaru, prognozowano natężenie i zakres oddziaływań, a następnie oceniono ich znaczenie. W przypadku wpływu zmiany Studium na obszary Natura 2000 oceniano, czy realizacja ustaleń analizowanego dokumentu będzie wywierać negatywne oddziaływanie na integralność danego obszaru (uwzględniając wszystkie elementy środowiska i spójność obszaru) w nawiązaniu do celów ochrony tego obszaru.

W prognozie przyjęto założenie oceny porównawczej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu przyjętego w obecnych aktach prawa miejscowego. Jest to metoda odpowiednia do prognozowania i oceny wpływu ustaleń kierunkowych Studiów na środowisko. Przy dużym stopniu ogólności zapisów studium brak jest możliwości zastosowania innych metod, jak np. macierzy. Założono również, że zostanie zrealizowany wariant maksymalnego zagospodarowania terenu gminy wg reguł określonych w studium (również tych najmniej korzystnych dla środowiska).

Zgodnie z wytycznymi metodycznymi - jeżeli w prognozie stwierdzono by możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji studium, pierwszym krokiem byłoby ustalenie rozwiązań łagodzących (ograniczających i zapobiegających). Jeżeli mimo zastosowania środków łagodzących zagrożenie dla środowiska nadal by występowało drugim krokiem byłoby zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a następnie poddanie ich prognozie oddziaływania na środowisko. W przypadku, gdy brak jest rozwiązań alternatywnych, które wykluczą negatywne oddziaływanie ustaleń kierunkowych studium, w szczególności bezpiecznych dla chronionej przyrody obszaru Natura 2000, należy określić i ocenić środki kompensujące. W przypadku obszarów Natura 2000 kompensację przyrodniczą dopuszcza się jeśli konieczność taka podyktowana jest nadrzędnym interesem publicznym. Dodatkowo dla ostoi Natura 2000 Komisja Europejska musi zaopiniować planowane przedsięwzięcie, a jeśli ucierpieć mają gatunki lub siedliska priorytetowe, to Komisja Europejska musi wyrazić zgodę na takie działania.

Niniejsza Prognoza zawiera wyłącznie część tekstową ze schematami. Nie zawiera zaś oddzielnej mapy, gdzie przedstawiono by waloryzację oddziaływania ustaleń kierunkowych zmiany Studium na środowisko, ponieważ oddziaływanie tego dokumentu jest w przybliżeniu jednakowe na całym obszarze objętym opracowaniem.

Opracowując Prognozę wykorzystano następujące akty prawa krajowego:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 353)
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2016 r. poz. 290)
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 909 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2015 r. poz. 2100)
- ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 880 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2014 r. poz. 1446 z późn. zm.)
- ustawa z dn. 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. z 2016 r. poz. 2509)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2014 r., poz. 1348)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25 poz. 133 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1482)

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1031)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1422)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1923)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1800)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. Nr 136 poz. 964 z późn. zm.).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Po uchwaleniu zmiany Studium, planowane kierunki zagospodarowania będą mogły zostać wprowadzone do prawa miejscowego poprzez uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym określa się szczegółowe rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, a także m.in. ustalenia z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Przyjęte w planie miejscowym rozwiązania będą podlegać ocenie oddziaływania na środowisko przeprowadzonej w dokumencie – prognoza oddziaływania na środowisko. W powyższej prognozie wskazane będzie dogłębne przeanalizowanie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótko-, średnio- i długo- terminowego, stałego i chwilowego, a także pozytywnego i negatywnego, na środowisko i zdrowie ludzi. Jako wskaźniki rozwoju zrównoważonego należy do prognozowania należy wymienić: różnorodność biologiczną, funkcjonowanie klimatyczne, biologiczne i hydrologiczne, stan zachowania fauny i flory, stan sanitarny wód, gleb i powietrza atmosferycznego, poziom hałasu, stan zachowania naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów naturalnych, stan zachowania walorów kulturowych.

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym burmistrz, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady miasta, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie miasta uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań nieprzewidywanych w niniejszym dokumencie należałoby podjąć odpowiednie działania określone w art. 27 powyższej ustawy.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA OSTRÓW MAZOWIECKA ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Sporządzana zmiana Studium ma zastąpić w granicach działek ewid. 2200/17, 2200/18, 2200/24, 2200/25, 2458/2, obowiązujące obecnie Studium przyjęte uchwałą Nr XXXI/197/2009 Rady Miasta Ostrów Mazowiecka z dnia 18 grudnia 2009 r. W obowiązującym Studium przedmiotowe tereny zostały przeznaczone do zachowania użytkowania leśnego.

Na podstawie obowiązującego Studium sporządzono plan miejscowy, który obejmuje całe miasto. W obrębie działek ewid. 2200/17, 2200/18, 2200/24, 2200/25 plan ten wyznaczał tereny produkcji, składów, magazynów i usług, zaś w obrębie działki 2458/2 tereny lasów. W wyniku uchybień – w tym braku określenia części parametrów urbanistycznych dla terenów produkcji, składów, magazynów i usług, plan ten został częściowo uchylony wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, w zakresie ustaleń dla terenów produkcji, składów, magazynów i usług. Tym samym działki ewid. 2200/17, 2200/18, 2200/24, 2200/25 zostały pozbawione ustaleń w zakresie prawa miejscowego, natomiast działka 2458/2 jest w obowiązującym planie miejscowym przeznaczona pod tereny lasów.

Aktualnie opracowywany dokument planistyczny sporządzono w celu aktualizacji wytycznych kierunkowych do bieżących potrzeb społeczności miasta i inwestorów. Wprowadzone zmiany w Studium w odniesieniu do dotychczas obowiązującego Studium wynikają m.in. z:

- uwzględnienia potrzeby rozwoju przedsiębiorstwa znajdującego się w sąsiedztwie terenów zmiany Studium;
- konieczności aktualizacji Studium i powtórnego uchwalenia planu miejscowego dla przedmiotowych działek.

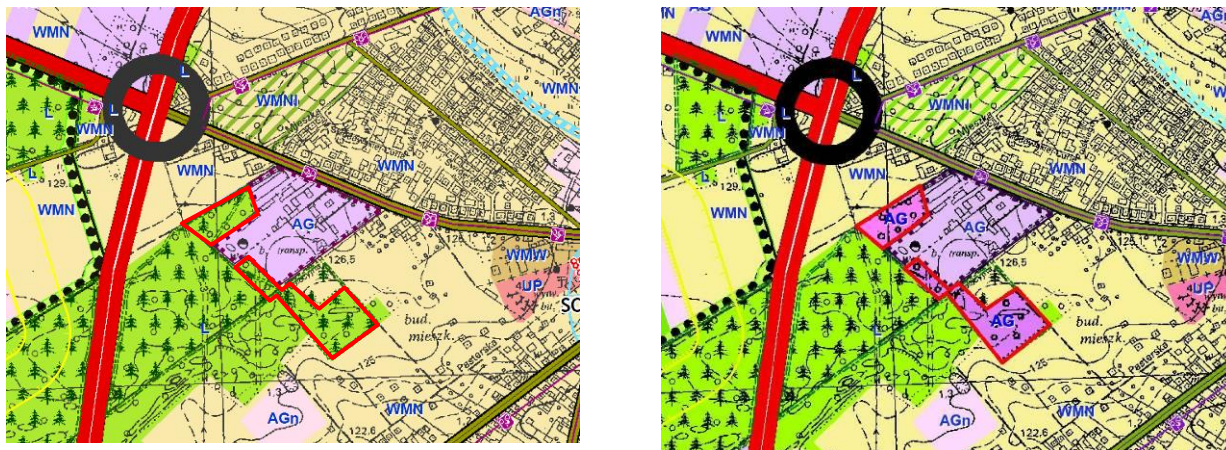
Przyjęte w sporządzanej zmianie Studium rozwiązania uwzględniają m.in.:

- ustalenia zawarte w dokumentach ponadregionalnych i regionalnych: Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 przyjętej w 2011 r. oraz Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjętym w 2014 r. (obszerny opis wytycznych z zakresu ochrony środowiska PZPW znajduje się w rozdziale 7);
- informacje i ustalenia zawarte w dokumentach lokalnych z zakresu ochrony środowiska: Plan gospodarki odpadami dla miasta Ostrów Mazowiecka, Program ochrony środowiska Powiatu Ostrowskiego;
- informacje i ustalenia zawarte w Gminnej Ewidencji Zabytków;
- inne aktualnie obowiązujące (znowelizowane) uwarunkowania prawne.

Ponadto w analizowanej zmianie Studium uwzględniono uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe określone w Opracowaniu ekofizjograficznym miasta Ostrów Mazowiecka.

W oparciu o rozpoznane uwarunkowania, w Kierunkach zagospodarowania przestrzennego zmiany Studium, wyznaczono w obrębie terenów objętych opracowaniem dokumentu tereny „AG”- **aktywności gospodarczej**. Jest to kontynuacja ustalonych w obowiązującym studium i planie miejscowym form zagospodarowania terenu w tym rejonie miasta.

Rys. 1. Fragmenty obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Mazowiecka (2009 r.) oraz projektowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Mazowiecka (czerwoną linią zaznaczono granice aktualnej zmiany Studium).

Studium dla terenów AG ustala: „Podstawowe przeznaczenie terenów pod usługi oraz działalność produkcyjną, przetwórczą, bazy, składy itp. Poza budowlami związanymi z funkcją podstawową możliwa jest lokalizacja obiektów administracyjno – technicznych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych i wewnętrznych, parkingów, garaży. Nie wskazane jest lokalizowanie w tej strefie zabudowy mieszkaniowej, za wyjątkiem mieszkań służbowych i właścicieli. Na terenach tych dozwolona jest lokalizacja obiektów i technologii, które powodują uciążliwości poprzez emisję substancji i energii oraz są przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest wymagana lub może być wymagana, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Tereny przemysłowe należy oddzielać od terenów zabudowy mieszkaniowej strefami zieleni izolacyjnej.

Na terenach dotychczas niezainwestowanych a wskazanych w Studium jako tereny AG ustala się powierzchnię biologicznie czynną minimum 30% powierzchni terenu inwestycji.”

Zaproponowaną zmianą w stosunku do obowiązującego Studium jest zmiana przeznaczenia w obrębie całego opracowania - z leśnego na tereny aktywności gospodarczej.

Z pośród pozostałych ustaleń kierunkowych, istotnych z punktu widzenia oceny oddziaływania na środowisko sporządzanej zmiany Studium, zaadaptowano następujące ustalenia:

- w celach polityki przestrzennej miasta przyjęto jako podstawę zasadę zrównoważonego rozwoju, podkreślając dodatkowo potrzebę zachowania trwałości podstawowych procesów przyrodniczych i równowagi przyrodniczej. Oznacza to konieczność określenia zasad zagospodarowania pozwalających na zachowanie zasobów środowiska przyrodniczego, w tym poprzez ochronę jego cennych zasobów, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu jego walorów i zasobów;
- w zakresie ochrony powierzchni ziemi Studium postuluje zachowanie ukształtowania naturalnych form rzeźby terenu (zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających naturalne formy rzeźby terenu i obniżających walory krajobrazowe) za wyjątkiem potrzeb wynikających z realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych służących obsłudze mieszkańców oraz prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, z utrzymaniem, budową, odbudową urządzeń wodnych;
- w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego Studium postuluje:
 - ograniczenie emisji powierzchniowej, liniowej (związanych z ruchem samochodowym) i niskiej emisji rozproszonej komunalno - bytowej, poprzez stosowanie niskoemisyjnych paliw i technologii,
 - ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych - stosowanie zintegrowanego systemu transportowego w zakresie: rozwoju ścieżek rowerowych, wprowadzanie wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu pasa zieleni izolacyjnej oraz modernizację i budowę dróg i parkingów w oparciu o materiały i technologie ograniczające emisję pyłu,
 - ograniczenie emisji ze źródeł technologicznych i komunalno-bytowych poprzez nie wprowadzanie instalacji i urządzeń wymagających pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza, na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz o znacznym udziale tej zabudowy,
 - zakłada się, że zakłady usługowe oraz przemysłowe położone poza zasięgiem sieci ciepłowniczej ogrzewane będą z kotłowni wbudowanych na gaz ziemny, rzadziej na gaz płynny, olej lub paliwa stałe, biomasę;
- w zakresie ochrony zasobów i jakości wód Studium postuluje m.in.:
 - zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do zainwestowania,
 - ograniczenie (w miarę możliwości) stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych (placów, ścieżek, parkingów, składów i innych) na rzecz nawierzchni perforowanych lub innych przepuszczalnych,
 - odprowadzanie ścieków komunalnych z obszarów wyposażonych w sieć kanalizacji sanitarnej do miejskiej oczyszczalni ścieków położonej w południowej części Ostrowi Mazowieckiej,
 - podjęcie działań zmierzających do oczyszczenia wód opadowych spływających z terenu miasta;
- w zakresie ochrony akustycznej w Studium ustalono, iż tereny przemysłowe należy oddzielać od terenów zabudowy mieszkaniowej strefami zieleni izolacyjnej.

Ponadto dla przedmiotowych terenów zmiany Studium ustalono zakaz na ich terenie lokalizacji zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

W niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko, poza ww. dokumentami, wykorzystano również dane z Prognozy oddziaływania na środowisko do Planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Mazowiecka sporządzonej w 2012 r. oraz Prognozy oddziaływania na środowisko do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Mazowiecka sporządzonej w 2009 r.

II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM

Ogólna charakterystyka obszaru opracowania

Zmiana Studium dotyczy dwóch terenów położonych w bliskim sąsiedztwie w stosunku do siebie, w mieście Ostrów Mazowiecka. Objęte zmianą Studium tereny zajmują powierzchnię 2,89 ha i pokryte są przez las. Położone są w rejonie ulicy Różańskiej (ulica wyprowadzająca ruch z centrum miasta do obwodnicy Ostrowi oraz drogi krajowej nr 60), na tyłach istniejących terenów o funkcji produkcyjno-magazynowo-usługowej. W odległości około 150-360 m na zachód od terenów opracowania przebiega obwodnica Ostrowi Mazowieckiej, w ciągu drogi krajowej nr 8, która na wysokości miasta jest drogą klasy ekspresowej.

Rys. 2. Widok terenów zmiany Studium – zdjęcie lotnicze (czerwoną linią oznaczono granice zmiany Studium, czarną linią oznaczono wewnętrzne podziały na działki ewidencyjne oraz oznaczono je numerem)

Źródło: <http://mostrowmazowiecka.e-mapa.net/>

Stan fizyczny elementów środowiskowa

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000r.) miasto Ostrów Mazowiecka leży w pasie Nizin Środkowopolskich, w makroregionie: Nizina Północnomazowiecka (318.6), mezoregionie: Międzyrzecze Łomżyńskie (318.67). Międzyrzecze Łomżyńskie jest wysoczyzną moreny dennej. Ukształtowanie terenu, wynikające z działalności akumulacyjnej lodowca (stadiału środkowopolskiego oraz stadiału Wkry i Mławy), a także działalności erozyjno-akumulacyjnej wód lodowcowych, zostało w tym rejonie silnie przekształcone peryglacjalnie. Spowodowało to wyrównanie wcześniejszej niwelety. Znaczący wpływ na ukształtowanie terenu miała działalność akumulacyjna i erozyjna rzek.

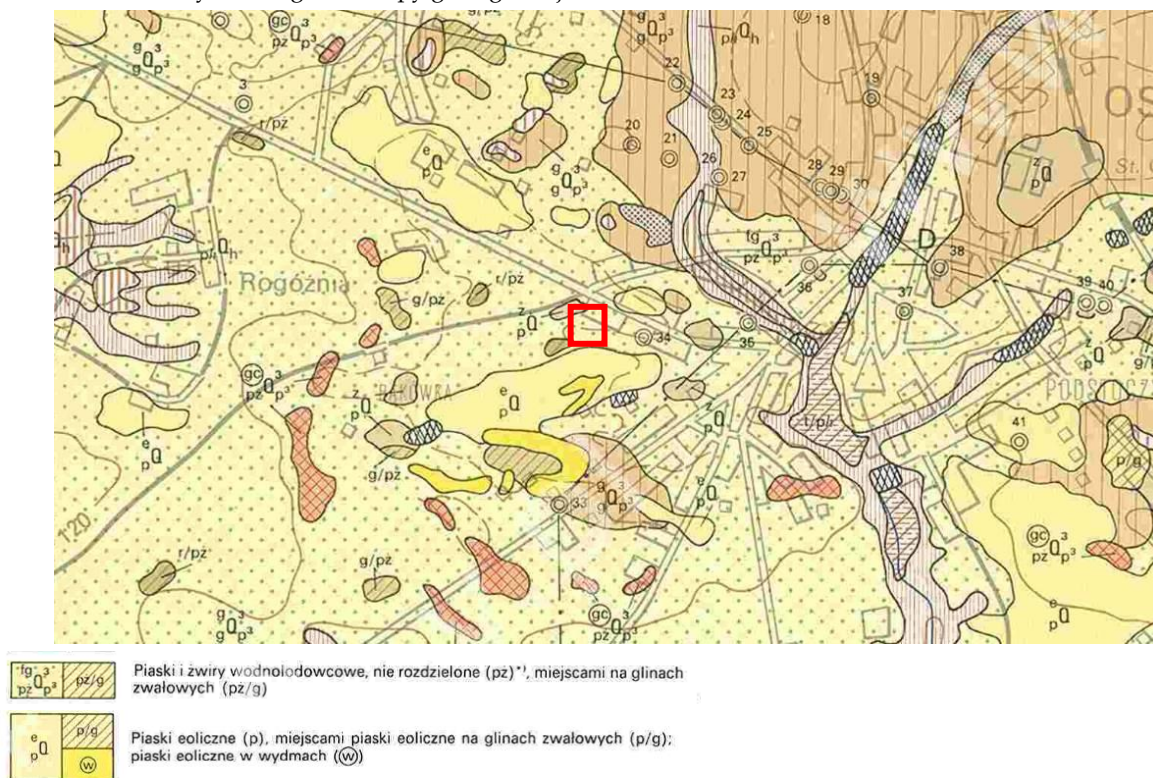
Teren opracowania położony jest w obrębie równiny sandrowej, wyniesionej na wysokość od 125,3 do 128,4 m n.p.t. Jest to teren płaski, lekko opadający w kierunku północno-wschodnim - spadki nie przekraczają jednak 2°.

Rzeźba terenu opracowania nie została do tej pory w sposób istotny przekształcona.

Wierzchnią warstwę utworów czwartorzędowych na terenie równiny sandrowej stanowią utwory akumulacji wodnej. Na terenie zmiany Studium utwory czwartorzędowe reprezentowane są głównie przez piaski i żwiry wodnolodowcowe nierozdzielone miejscami na glinach zwałowych. W części południowej występują piaski eoliczne. Powyższe grunty charakteryzują się korzystnymi warunkami budowlanymi i dobrą przepuszczalnością gruntów.

Na terenie opracowania nie zidentyfikowano terenów zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych ziemi zgodnie z ewidencją takich terenów prowadzoną przez Starostę. Nie stwierdzono tu występowania złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin.

Rys. 3. Fragment mapy geologicznej, arkusz Ostrów Mazowiecka, skala 1: 50 000

Teren opracowania znajduje się w zlewni rzeki Grzybówki (nazywanej również Strugą, wg mapy topograficznej). Grzybówka przepływa z północy na południe przecinając centralnie teren Ostrowi Mazowieckiej. Ciek w całym swoim przebiegu w granicach miasta jest uregulowany. Na terenach zabudowanych został skanalizowany i rurami doprowadzony do sztucznego stawu na terenie parku przy ul. Warszawskiej. Dalej rzeka płynie rowem melioracyjnym. Grzybówka jest rowem III rzędowym, prowadzącym wody do rzeki Brok, który jest prawobrzeżnym dopływem Bugu.

Na terenie objętym zmianą Studium i w jego otoczeniu nie występują naturalne lub sztuczne zbiorniki wodne. Cały teren opracowania jest odwadniany powierzchniowo w kierunku Grzybówki (w kierunku południowo-wschodnim).

W obrębie opracowania nie wyznaczono obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, jak również teren ten nie jest zagrożony lokalnymi podtopieniami.

Pierwszy poziom wód gruntowych na terenie opracowania występuje na głębokości około 2-5 m p.p.t.. Poziom ten, ze względu na budowę geologiczną wierzchniej warstwy gruntu, nie jest dostatecznie chroniony przed spływem zanieczyszczeń powierzchniowych i nie powinien stanowić źródła wody do celów pitnych. Zwierciadło wód gruntowych ulega wahaniom zależnym od wielkości i intensywności opadów atmosferycznych.

Prawdopodobnie na omawianym terenie nie doszło do tej pory do przekształcenia pierwotnego zwierciadła wód gruntowych. Wynika to z faktu, iż wody gruntowe są położone stosunkowo głęboko, w utworach łatwo przepuszczalnych.

Główny czwartorzędowy poziom wodonośny występuje na głębokości od 15 do 50 m p.p.t.. Potencjalna wydajność studni tego poziomu wynosi od 30 do 120 m³/h. W wyniku intensywnej eksploatacji głównego poziomu wodonośnego przez ujęcia miejskie oraz zakładowe, na terenie miasta występuje lej depresyjny o skali 2-3 m. Poziom użytkowy jest na większości obszaru miasta zaizolowany od powierzchni terenu warstwą glin zwałowych, która zabezpiecza go przed spływem zanieczyszczeń powierzchniowych. Lokalnie występują jednak okna hydrologiczne zbudowane z osadów

przepuszczalnych, co stanowi potencjalne zagrożenie przenikania zanieczyszczeń do głębiej położonych wód podziemnych.

Trzeci poziom wodonośny nie jest ujmowany na terenie miasta. Poziom ten charakteryzuje się izolacją warstwy wodonośnej przez ropy i mułki zastoiskowe dolne.

Teren miasta znajduje się w obrębie trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 215 „Subniecka Warszawska”. Jest to zbiornik nieudokumentowany, o charakterze porowym, o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 250 tys. m³/d i średniej głębokości ujęcia wód podziemnych 160 m. Moduł zasobowy jest niewielki (0,055 l/skm²). Wody tego zbiornika zostały zakwalifikowane do najlepszych klas czystości Ic oraz Ia, Ib. Prawny obszar ochrony zbiorników wód śródlądowych ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Dla omawianego zbiornika nie został wyznaczony obszar ochrony.

Na mezoklimat obszaru opracowania mają wpływ czynniki lokalne takie jak: ukształtowanie i pokrycie terenu oraz warunki wodne. W obrębie analizowanego terenu dominujący wpływ na klimat lokalny ma obecnie pokrycie tego terenu lasami oraz warunki gruntowo-wodne - występowanie utworów piaszczystych z niskim poziomem wody gruntowej. Tereny te charakteryzują się więc małą prędkością wiatru i zmniejszoną amplitudą temperatur. Niski poziom wód gruntowych i występowanie utworów piaszczystych powoduje, że tereny te charakteryzują się małą wilgotnością powietrza.

Na terenie miasta dominują wiatry zachodnie.

Obszary pokryte roślinnością stanowią aktualnie prawie 100% powierzchni opracowania. Są one zajęte przez zbiorowiska leśne. Na terenie miasta grunty leśne stanowią 20% jego powierzchni (dane GUS, 2014 r.), co stanowi stosunkowo duży odsetek powierzchni jak na tereny miejskie (dla porównania odsetek ten wynosi 13,8% w Warszawie, 9% w Ostrołęce, 9,2% w Makowie Mazowieckim, 2,7% w mieście Różan).

W części północnej i wschodniej terenów zmiany Studium lasy występują na siedlisku boru mieszanego świeżego, zaś w części południowej na siedlisku boru świeżego. W drzewostanach dominuje sosna w wieku około 65 lat, której miejscowo towarzyszy brzoza brodawkowata w tym samym wieku. Lasy mają zwarcie umiarkowane, lokalnie przerywane. Są to lasy gospodarcze, podlegające ochronie ze względu na swoje położenie w granicach administracyjnych miasta.

W części północno-zachodniej, od ulicy Spacerowej dokonano w ostatnich latach nasadzeń z żywotnika i świerku pospolitego wzdłuż granicy działki (jest to zapewne przyszły pas zieleni ochronnej wymagany w planie miejscowym, który został częściowo uchylony orzeczeniem WSA w 2013 r.).

W runie występują podstawowo gatunki antropogeniczne, w tym trawy (nieliczne mchy charakterystyczne dla borów świeżych), a w warstwie krzewów i w drugim piętrze lasu gatunki inwazyjne takie jak robinia akacjowa, klon jesionolistny i dąb czerwony. Gatunki tych drzew najliczniej występują na obrzeżach lasu. We wnętrzu lasu podrost stanowią również takie gatunki jak klon pospolity, jarzab pospolity, rzadziej dąb szypułkowy i czeremcha zwyczajna.

Znajdujący się na terenie opracowania las stanowi razem z lasami położonymi na południowy-zachód od granic opracowania kompleks leśny. Do czasu wybudowania obwodnicy Ostrowi, lasy te były powiązane przestrzennie z lasami Puszczy Białej. Obecnie są one rozcięte przez szeroką drogę ekspresową i odizolowane od dużych kompleksów leśnych.

Wszystkie grunty leśne objęte zmianą Studium uzyskały w latach 2011-2012 decyzje właściwych organów wyrażające zgodę na zmianę ich przeznaczenia na cele zabudowy produkcji, składów, magazynów oraz usług. Zgody te zostały częściowo wykorzystane przy sporządzaniu planu miejscowego przyjętego w 2012 r. w wyniku czego działki 2200/17, 2200/18, 2200/24 i 2200/25 zostały przeznaczone na wyżej wymienione funkcje. W planie jedynie działka 2458/2 została przeznaczona do użytkowania leśnego, mimo uzyskania zgody Ministra Środowiska na zmianę jej przeznaczenia na cele nieleśne.

Na terenie opracowania nie stwierdzono występowania gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej, jak również siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej (siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty).

Omawiane tereny ze względu na swoją izolację przestrzenną z innymi kompleksami leśnymi, nie stanowią korytarzy migracji drobnych i dużych zwierząt. Wg danych Inwentaryzacji przyrodniczej dla wariantowego przebiegu drogi S61 na odcinku Ostrów Mazowiecka (S8) - Łomża - Stawiski - Szczuczyn (z wyłączeniem Stawisk) (2010), która obejmowała m.in. lasy położone na zachód od drogi -

obwodnicy Ostrowi Mazowieckiej, tereny te nie są bogate w faunę, w tym w gatunki ptaków wymienione w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Najbliższe stanowisko takiego gatunku ptaka – dzięcioła czarnego – stwierdzono w odległości około 2 km od przedmiotowego terenu. Wg Mapy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Biała lasy położone na zachód od obwodnicy zostały natomiast uznane za potencjalne siedlisko lelka.

Omawiane tereny podlegają silnej antropopresji związanej z sąsiedztwem terenów produkcyjno-usługowych, mieszkaniowych, a także drogi ekspresowej. Taka lokalizacja powoduje, że występuje tu hałas, a także zaśmiecenie i intensywna penetracja lasów przez ludzi i zwierzęta związane z siedzibami ludzkimi – psy i koty. Efektem tego jest przekształcenie struktury gatunkowej lasu oraz silne zubożenie fauny.

W obrębie omawianego terenu występują więc gatunki zwierząt drobnych, odpornych na antropopresję, związane z zadrzewionymi terenami położonymi na terenach miejskich. Należą do nich m.in. wiewiórki, sikorki, sójki.

Jakość elementów środowiska

Obecnie na przedmiotowym terenie brak jest istotnych źródeł zanieczyszczeń wód. Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń są śmieci pozostawiane nielegalnie na terenach lasów. Sąsiadujące z terenem zmiany Studium tereny zabudowy są wyposażone w komunalną kanalizację sanitarną. Ścieki z kanalizacji są oprowadzane do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów w Ostrowi Mazowieckiej zarządzanej przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Maz. sp. z o.o.. Z oczyszczalni, oczyszczone ścieki odprowadzane są do cieku Grzybówka (Struga). W oczyszczalni oczyszczane są ścieki komunalne i przemysłowe. W 2014 r. oczyszczono ich 1845,6 dam³.

Na terenie miasta 75,3% ludności korzysta z kanalizacji (w ostatnich latach systematycznie wzrasta odsetek mieszkańców korzystających w mieście z kanalizacji sanitarnej). Różnica między ludnością korzystającą z wodociągu i kanalizacji wynosi 14,1%. Brak sieci kanalizacyjnej dotyczy przede wszystkim terenów peryferyjnych miasta. Wg danych GUS (2013 r.) 91,3% mieszkańców równoważnych korzysta z oczyszczalni ścieków. Zatem część ścieków bytowych nie trafia do oczyszczalni. Przesącza się przez nieszczelne zbiorniki lub jest wywożona na łąki, pola lub wylewana do rowów, skąd trafia do środowiska wodnego.

Ścieki przemysłowe wg danych GUS (2013 r.) są oczyszczane biologicznie, chemicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w 100% na terenie miasta. Na terenie sąsiadującym z terenem opracowania, zakładów „ROLSTAL Pawłowski”, powstają ścieki przemysłowe, a także ścieki opadowe z utwardzonych, zanieczyszczonych powierzchni. Przedsiębiorstwo to uzyskało pozwolenia wodnoprawne Starosty Ostrowskiego w sprawie: odprowadzania ścieków przemysłowych do kanalizacji miejskiej po ich wcześniejszym oczyszczeniu do stanu wymaganego w decyzji (do roku 2019) oraz odprowadzania wód opadowych z dachów i terenów utwardzonych do gruntu (rowu) po ich wcześniejszym podczyszczeniu do stanu wymaganego w decyzji (zgodnie z normami krajowymi, do roku 2025).

Trudnym do zmierzenia źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są na terenie miasta niekontrolowane spływy powierzchniowe z obszarów rolniczych nawożonych chemicznie i organicznie.

Na terenie miasta nie jest prowadzony przez WIOŚ monitoring jakości wód powierzchniowych. Najbliższy punkt pomiarowo-kontrolny rzeki Grzybówki (Strugi), gdzie były prowadzone badania w latach 2010-2014, znajduje się w miejscowości Stare Kaczkowo (około 6 km od granicy miasta), w ujściowym biegu tej rzeki. W tym punkcie wody rzeki oceniono następująco: klasa elementów biotycznych – III (ocena 5-cio klasowa) ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy III zawartości fitobentosu; klasa elementów hydromorfologicznych – II, klasa elementów fizykochemicznych – poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy poniżej stanu dobrego fosforanów i fosforu ogólnego; stan/potencjał ekologiczny – umiarkowany. Jak wynika z monitoringu z lat wcześniejszych stan elementów fizykochemicznych od lat utrzymuje się na niskim poziomie. W roku 2009 zaklasyfikowano go jako poniżej stanu dobrego ze względu na występowanie ponadnormatywnej zawartości azotu ogólnego, azotu amonowego i azotu Kjeldahla, a także fosforu ogólnego i warunków tlenowych (BZT5). Można przypuszczać, że na

terenie miasta (w górnym biegu Grzybówki) jakość wód jest zdecydowanie lepsza. Grzybówka od lat stanowi jedno z większych źródeł zanieczyszczenia wód rzeki Brok, a dalej Bugu.

W ostatnich latach nie był prowadzony przez WIOŚ monitoring jakości wód podziemnych. Ostatnie badania z monitoringu wód podziemnych z terenu Ostrowi Mazowieckiej pochodzą z lat 2004-2007. W tych 4 latach jakość wód głębinnych – poziomów artezyjskich i subartezyjskich, czwartorzędowych JWDC nr 54 znajdującego się na terenie Ostrowi zakwalifikowano do klasy III ze względu na przekroczenie norm wskaźnika występowania żelaza dla klasy III (wody zadowolającej jakości). Powyższa ocena jakości wód podziemnych została wykonana zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód* (Dz.U. Nr 32, poz. 284), które wyróżniało 5 klas jakości wód. Rozporządzenie to obecnie już nie obowiązuje.

Miasto Ostrów Mazowiecka znajduje się w strefie mazowieckiej w klasyfikacji jakości powietrza. Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji tej strefy w 2014 r. na podstawie kryterium ochrony zdrowia. Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza były wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, docelowego i celu długoterminowego, określone w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

Tab. 1. Symbole klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy mazowieckiej w 2014 r.

SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5} ¹⁾	PM _{2,5} ²⁾	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃ ²⁾	O ₃ ³⁾
A	A	A	A	C	C	C2	A	A	A	A	C	A	D2

źródło: Ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim w 2014 r., 2015 r.

¹⁾ wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji

²⁾ wg poziomu docelowego

³⁾ wg poziomu celu długoterminowego

W wyniku klasyfikacji stwierdzono, że większość zanieczyszczeń atmosferycznych mieści się w klasie A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego stwierdzono dla pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5}, bezo(a)pirenu w pyłe oraz ozonu.

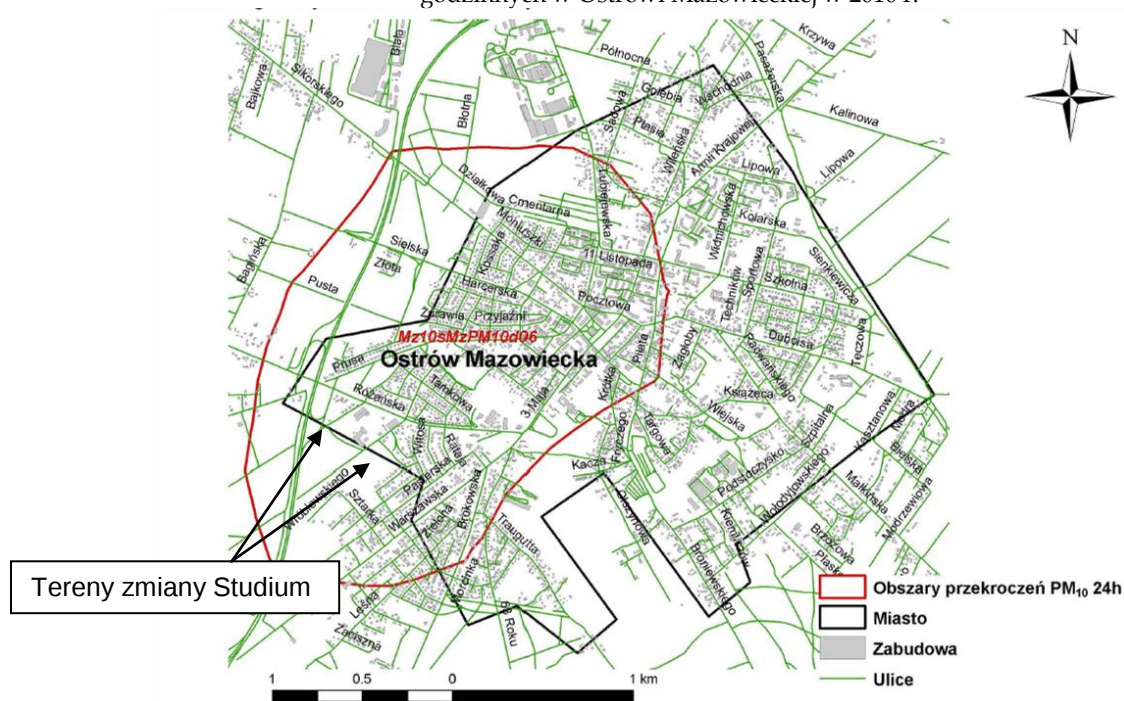
Według klasyfikacji, na podstawie kryteriów dotyczących ochrony roślin, strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy A ze względu na stężenie zanieczyszczeń SO₂, NO₂, i O₂ – poziomu docelowego, natomiast do klasy D2 ze względu na stężenie O₃ dla poziomu długoterminowego.

Wg pomiarów oraz modelowania regionalnego i krajowego w *Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2014* stwierdzono na terenie Ostrowi Mazowieckiej przekroczenia w zakresie kryterium ochrony zdrowia poziomu docelowego bezo(a)pirenu w pyłe oraz poziomu długoterminowego ozonu, a także wg kryterium ochrony roślin ozonu określonego współczynnikiem AOT40 dla poziomu długoterminowego. Wg powyższej oceny pozostałe zanieczyszczenia w powietrzu na terenie miasta nie zostały przekroczone.

Wg zaś *Programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu* (2013 r.) stwierdzono występowanie obszaru przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśredniania wyników 24 godziny w Ostrowi Mazowieckiej w 2010 r. Obszar przekroczeń zlokalizowany był w centralnej i zachodniej części Ostrowi Mazowieckiej, w tym obejmował tereny zmiany Studium. Zajmował powierzchnię 408,8 ha, zamieszkiwaną przez około 8 200 osób. Maksymalne stężenia średnie dobowe pyłu zawieszonego PM₁₀ wynosiło 66,2 µg/m³, a maksymalna liczba przekroczeń kształtuje się na poziomie 75. Stężenia średnie roczne osiągają 33,3 µg/m³. Jako główne czynniki powodujące przekroczenie dobowe pyłu zawieszonego podano na terenie miasta emisję zanieczyszczeń z indywidualnego ogrzewania, natomiast w rejonie opracowania głównym źródłem PM₁₀ jest emisja liniowa – komunikacyjna. W rejonie zmiany Studium brak jest sieci ciepłej, występująca tu zabudowa korzysta zatem z ogrzewania indywidualnego. Korzystnym jest natomiast fakt, iż w tym rejonie Ostrowi występuje gazociąg rozdzielczy. Gaz może być jednym z niskoemisyjnych źródeł ogrzewania. Na terenie miasta z gazu przesyłanego gazociągiem korzysta jednak zaledwie 12,4% ludności (dane GUS, 2014).

Na terenie miasta, w tym w rejonie opracowania, nie stwierdzono, aby istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza były źródła technologiczne (dla znajdującego się w sąsiedztwie zmiany Studium zakładu „ROLSTAL Pawłowski” Starosta Ostrowski wydał decyzję w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza – zanieczyszczeń z malarni oraz spawalni zakładowych ważną do 2023 r.). Wg powyższego Programu nie stwierdzono przekroczenia pyłem zawieszonym PM_{2,5}.

Rys. 4. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśrednienia wyników 24 godzinnych w Ostrowi Mazowieckiej w 2010 r.

źródło: Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu (2013)

Wg Programu ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu (2013 r.) obszar przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w strefie mazowieckiej obejmuje niemal całą strefę mazowiecką oprócz północnych jej krańców.

Istotne znaczenie dla jakości powietrza ma obecność stałej zieleni wysokiej. Występujące w obrębie opracowania tereny lasów z jednej strony ograniczają przewietrzanie, powodując kumulację zanieczyszczeń na terenie miasta, z drugiej strony mają zdolność regeneracji powietrza. Niestety lasy iglaste zdolność tą mają na niskim poziomie.

W Programie ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu oraz Programie ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu wskazano, jako podstawowe działanie mające na celu ograniczenie emisji pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu, konieczność zmniejszenia emisji komunalno-bytowej poprzez podłączenie do sieci ciepłej budynków na ulicach, na których istnieje sieć ciepłownicza, a tam, gdzie jej nie ma, zastosowanie w indywidualnych systemach grzewczych niskoemisyjnych źródeł ciepła. Ponadto wskazano m.in., iż w planach miejscowych należy zapewnić układ zabudowy i przestrzeni publicznych umożliwiający wymianę powietrza, a także ustalać wprowadzanie zieleni ochronnej. Jako działania wspomagające wskazano m.in. korzystanie z komunikacji miejskiej zamiast transportu indywidualnego, ograniczenia palenia w kominkach, ograniczenie wjazdu samochodów ciężarowych do miast.

Ponadto rozważano również inne działania służące ograniczeniu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, m.in.:

- promowanie produkcji energii ze źródeł odnawialnych (OZE m.in.: energia wiatrowa, słoneczna, biomasa, wodna i geotermalna), w tym budowa i modernizacja lokalnych instalacji do produkcji energii ze szczególnym uwzględnieniem technologii kogeneracji i poligeneracji oraz wykorzystania

OZE. Rozwój sieci zaopatrzenia w ciepło i chłód - tworzenie systemu zachęt do pozyskiwania energii z OZE;

- rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich oraz zajmowanych przez funkcje schyłkowe (tereny poprzemysłowe i powojenne);
- wspieranie rozwoju przemysłu ekologicznego i eko-innowacji. Nowoczesna infrastruktura zaopatrzenia w energię z różnych źródeł;
- tworzenie spójnego systemu regulacji prawnych zapobiegających presji urbanistycznej na tereny cenne przyrodniczo, pełniące funkcje klimatyczne (wymiana i regeneracja powietrza), biologiczne (siedliskotwórcze), regenerujące i zasilające wewnątrzmięskie zespoły, biocentryczne i hydrologiczne;
- kształtowanie struktur przestrzennych minimalizujących zapotrzebowanie na energię i zmniejszających emisję gazów cieplarnianych.

Miasto Ostrów Mazowiecka nie posiada mapy akustycznej. WIOŚ w Warszawie prowadzi badania poziomu hałasu w zależności od potrzeb w miejscach o szczególnym zagrożeniu w wybranych punktach województwa, a także w wybranych latach. WIOŚ jest zobowiązany do dokonywania oceny stanu akustycznego środowiska na terenach nieobjętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych.

Podstawowymi źródłami hałasu na terenach zmiany Studium jest ruch pojazdów na drogach – w szczególności na obwodnicy miasta Ostrów Mazowiecka w ciągu drogi krajowej nr 8 (położonej w odległości ok. 150-360 m od terenów zmiany Studium), a także ul. Różańskiej, która wyprowadza ruch z miasta zarówno na obwodnicę jak i na drogę krajową na 60 w kierunku Różana, Ciechanowa i Płocka (położonej w odległości ok. 100-230 m na północ od terenów zmiany Studium).

Potencjalnym źródłem hałasu jest również hałas technologiczny i komunikacyjny wewnątrz sąsiadujących z terenami zmiany Studium zakładów produkcyjno-usługowych.

Dla miasta Ostrów Mazowiecka WIOŚ od roku 2003 opublikował dane z monitoringu hałasu z lat 2006, 2009, 2011 i 2014. Badania przeprowadzone w trzech z spośród czterech ww. lat dotyczą rejonu opracowania ul. Różańskiej i skrzyżowania z obwodnicą Ostrowi Mazowieckiej.

Tab. 2. Zestawienie wyników pomiaru hałasu przeprowadzonych przez WIOŚ w Ostrowi Mazowieckiej w rejonie opracowania zmiany Studium

Rok	Lokalizacja	Przybliżona odległość od terenów zmiany Studium	Wynik pomiaru hałasu L_{AeqD}	Wybrane dopuszczalne poziomy hałas od dróg L_{AeqD}	Wynik pomiaru hałasu L_{AeqN}	Wybrane dopuszczalne poziomy hałas od dróg L_{AeqN}
2014	w odl. 12,9 m od ul. Różańskiej 173	1,3 km na zach. (po zach. str. obwodnicy Ostrowi Maz.)	66,4 dB	61 dB - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 65 dB - dla terenów mieszkaniowo-usługowych	61,7 dB	56 dB - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów mieszkaniowo-usługowych
2009	w odl. 27 m od ul. Różańskiej 26	250 m na wsch.	64,4 dB		58 dB	
2006	w odl. 10 m od skrzyżowania ul. Różańskiej i obwodnicy Ostrowi Maz.	260 m na zach.	66,2 dB 65,2 dB		55,6 dB 59,2 dB	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych monitoringu WIOŚ w Warszawie

W 2006 r. zostały również przeprowadzone przez GDDKiA badania całodobowe emisji hałasu w wybranych punktach przy obwodnicy Ostrowi. Jeden z punktów usytuowany był na granicy obszarów ochrony akustycznej (na wys. 4 m) w otoczeniu skrzyżowania obwodnicy i ul. Różańskiej. Równoważny poziom dźwięku w tym punkcie w porze dnia wynosił 66 dB (przekroczył dopuszczalne normy o 4 dB) i w porze nocy wynosił 62,1 dB (przekroczył dopuszczalne normy o 3,1 dB).

Jak wynika z powyższego zestawienia hałas wzdłuż ul. Różańskiej od lat przekracza dopuszczalne poziomy hałas dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a także na większości odcinków dla terenów mieszkaniowo-usługowych. W ciągu dnia najwyższym poziomem hałasu charakteryzuje się

teren położony na skrzyżowaniu z obwodnicą miasta, gdzie nakładają się uciążliwości dwóch tras komunikacyjnych.

W obrębie terenów zmiany Studium poziom hałasu komunikacyjnego związanego z ww. drogami jest nieco mniejszy. Jest to związane z położeniem tych terenów w pewnej odległości od ul. Różańskiej oraz obwodnicy Ostrowi. Szczególnie od ul. Różańskiej należy się spodziewać ograniczenia rozprzestrzeniania się dźwięków, ponieważ od tej strony zlokalizowane są zabudowania, które działają jak ekrany odbijając fale dźwiękowe. Natomiast od obwodnicy Ostrowi tereny zmiany Studium dzieli stosunkowo luźny las sosnowy. Tego typu lasy (o nie dostatecznie rozwiniętej warstwie krzewów oraz drugiego i trzeciego piętra drzew), nie stanowią skutecznej bariery dla rozprzestrzeniania się hałasu. Ograniczając na rozprzestrzenianie hałasu działa tu fakt, iż jezdnia drogi ekspresowej jest w tym rejonie położona w wykopie. W pobliżu terenów zmiany Studium wzdłuż obwodnicy Ostrowi nie zlokalizowano ekranów akustycznych, ponieważ występujące w tym rejonie użytkowanie i zagospodarowanie terenów nie podlega ochronie przed hałasem zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*.

W związku z powyższym tereny omawianej zmiany Studium są korzystne dla lokalizacji funkcji niepodlegających ochronie akustycznej.

Ulice znajdujące się w najbliższym otoczeniu opracowania – Spacerowa i Parcelacyjna – prowadzą obecnie nieduży ruch pojazdów, w związku z powyższym nie powodują uciążliwości akustycznych.

Wg danych WIOŚ przeprowadzone w latach 2008, 2011 i 2014 pomiary pól elektromagnetycznych w śródmieściu Ostrowi Mazowieckiej nie wykazały, w miejscach dostępnych dla ludności, przekroczeń poziomów dopuszczalnych. Na terenie opracowania brak jest istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

Na terenie zakładu „ROLSTAL Pawłowski”, sąsiadującego od północy z terenami zmiany Studium, były prowadzone badania pola elektromagnetycznego w otoczeniu urządzeń spawalniczych (2009 r.). Z badań tych wynika, iż w otoczeniu tych urządzeń występują pola elektromagnetyczne zmienne o natężeniach nie przekraczających wartości dopuszczalnych odnośnie ekspozycji bez ograniczeń trwania czasu określonych w przepisach krajowych dotyczących pracowników, wartości dopuszczalnych kobiet w ciąży i pracowników młodocianych.

Teren opracowania nie jest położony w obrębie stref ochronnych ujęć wody, stref sanitarnych cmentarza, stref ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, czy stref technicznych związanych z obecnością ponadlokalnych urządzeń i przewodów infrastruktury technicznej. Na terenie miasta nie występują również zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Są tu jednak zlokalizowane zakłady posiadające materiały niebezpieczne. W sąsiedztwie opracowania terenami stanowiącymi potencjalne zagrożenie poważnymi awariami są drogi – obwodnica Ostrowi Mazowieckiej oraz ulica Różańska, którymi odbywa się transport materiałów niebezpiecznych a także zakład „ROLSTAL Pawłowski” zlokalizowany na północ od terenu opracowania, gdzie znajdują się zbiorniki paliwa zakładowej stacji paliw.

Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego Studium

W niniejszym rozdziale scharakteryzowano dotychczas zmiany jakie zaszły w środowisku w wyniku obecnego użytkowania terenów objętych zmianą Studium i sąsiadujących z nimi. W przypadku braku realizacji projektu zmiany Studium (a dokładniej planu miejscowego, który może zostać wykonany na podstawie sporządzanej zmiany Studium) nie przewiduje się dalszych istotnych zmian stanu środowiska – zachowane zostaną istniejące tereny leśne. W obrębie południowo-wschodniego terenu zmiany Studium (dz. ewid. 2458/2) zachowanie istniejącego użytkowania terenu gwarantuje obowiązujący plan miejscowy. W obrębie pozostałych działek objętych zmianą Studium uchylene wyrokiem WSA ustaleń obowiązującego planu miejscowego dla terenów produkcji, składów, magazynów i usług w obrębie całego miasta, spowodowało, że tereny te również nie mogą być zagospodarowane mimo, iż uzyskano zgody na zmianę przeznaczenia ich na cele nieleśne.

W związku z powyższym stan środowiska nie będzie prawdopodobnie ulegał istotnym zmianom, przy czym będą występowały opisane wyżej, istniejące problemy ochrony środowiska.

6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM, W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16 KWIEŚNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY

Najistotniejsze problemy ochrony środowiska wynikają z położenia terenu opracowania w krajobrazie zurbanizowanym (przekształconym przez człowieka). W rozdziale 6 szczegółowo scharakteryzowano istniejące zagrożenia, w związku z tym niniejszy rozdział jest podsumowaniem wcześniejszych analiz.

Występują tu następujące problemy:

- zanieczyszczenie wód rzeki Grzybówki (Strugi), która jest odbiornikiem ścieków sanitarnych, deszczowych i technologicznych z terenu miasta;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta pyłem zawieszonym PM10-24h, benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonem. Główną przyczyną podwyższonego poziomu pyłu zawieszonego jest emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych (tzw. niska emisja), z terenów komunikacji oraz napływ zanieczyszczeń;
- narażenie na uciążliwości hałasowe związane z ruchem pojazdów na drodze ekspresowej S8 oraz potencjalnie na hałas technologiczny sąsiadującego z terenem opracowania zakładu produkcyjno-usługowego;
- przekształcenie struktury wiekowej i gatunkowej występujących tu lasów – występowanie lasów jednowiekowych z licznymi gatunkami inwazyjnymi w piętrze podszytu, krzewów i podrostu drzew;
- zaśmiecenie lasów (przenikanie zanieczyszczeń do wód i gleb), płoszenie i zabijanie zwierząt, zadyptywanie runa w wyniku intensywnej penetracji lasów przez ludzi i zwierzęta związane z siedzibami ludzkimi – psy i koty;
- ograniczenie migracji zwierząt poruszających się po ziemi, w związku z obecnością barier przestrzennych w otoczeniu opracowania – budynki, ogrodzenia, droga ekspresowa oraz inne drogi (izolacja lasów w obrębie opracowania od dużych kompleksów leśnych);
- występowanie zagrożenia poważnymi awariami, podstawowo transportem drogowym ładunków niebezpiecznych – znajdującymi się w okolicy drogami – obwodnicą Ostrowi (drogą ekspresową S8), ul. Różańską, a także magazynowaniem substancji niebezpiecznych na terenie zakładu sąsiadującego z terenem zmiany Studium.

Główne zagrożenia dla obszaru Natura 2000 Puszcza Biała położonego na terenie miasta przedstawiono w kolejnym rozdziale.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Regionalnym dokumentem, który zawiera wykładnię niezbędnych prorozwojowych założeń jest „**Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego**” przyjęty przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Uchwałą nr 180/14 na posiedzeniu 7 lipca 2014 r. PZPW uwzględnia wytyczne z dokumentów krajowych, a także międzynarodowych i wspólnotowych w zakresie ochrony środowiska, odnosząc tą tematykę do województwa mazowieckiego.

Sporządzana zmiana Studium, ze względu na swój niewielki zakres przestrzenny oraz lokalizację poza obszarami ochrony przyrody i środowiska, nie będzie miała wpływu na realizację wielu zadań polityki kształtowania i ochrony zasobów i walorów przyrodniczych oraz poprawy standardów środowiska określonych w PZPW. Poniżej zatem poddano analizie wpływ zmiany Studium na wybrane zagadnienia określone w PZPW:

- Utrzymanie potencjału przyrodniczego obszarów i obiektów objętych ochroną prawną, w tym obszarów Natura 2000 (na terenie miasta położony jest obszar Natura 2000 Puszcza Biała) – *w obrębie zmiany Studium i w jego otoczeniu nie występują obszary Natura 2000, jak i inne obszary ochrony przyrody. W rozdziale 8.4. Prognozy wykazano brak negatywnego oddziaływania sporządzanej zmiany Studium na te obszary.*
- Ochrona gruntów leśnych przed zmianą funkcji na nieleśną, z uwzględnieniem: czynników położenia, arealu oraz struktury terenów przewidzianych do zmiany przeznaczenia – *ujęte w zmianie*

Studium grunty leśne uzyskały zgody na zmianę przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne w trakcie procedury sporządzania planu miejscowego. Grunty te ze względu na wybudowanie obwodnicy Ostrowi Mazowieckiej (oddanej do użytku w 2003 r.) straciły wcześniejsze powiązanie przestrzenne z dużymi kompleksami leśnymi Puszczy Białej, obecnie zaś stanowią wyizolowane fragmenty lasu w otoczeniu zwartych terenów zabudowy. Tego typu grunty leśne, położone na skraju zabudowy miejskiej, stanowią miejsce lokalizacji dzikich wysypisk śmieci, zagrażając środowisku wodnemu, i są penetrowane przez ludzi i zwierzęta domowe – co powoduje płoszenie, niszczenie gniazd i nor oraz zabijanie zwierząt, a także zadeptywanie runa. Należy również dodać, że miasto Ostrów Mazowiecka ma wyjątkowo duży udział gruntów leśnych jak na gminę miejską – stanowią one 20% powierzchni miasta. Objęte zmianą Studium grunty leśne stanowią 0,13% powierzchni gruntów leśnych miasta. W związku z powyższym biorąc pod uwagę położenie, areal oraz strukturę terenów należy uznać, że zmiana przeznaczenia tych gruntów leśnych w zmianie Studium nie jest sprzeczna z polityką ochrony środowiska określoną w PZPW.

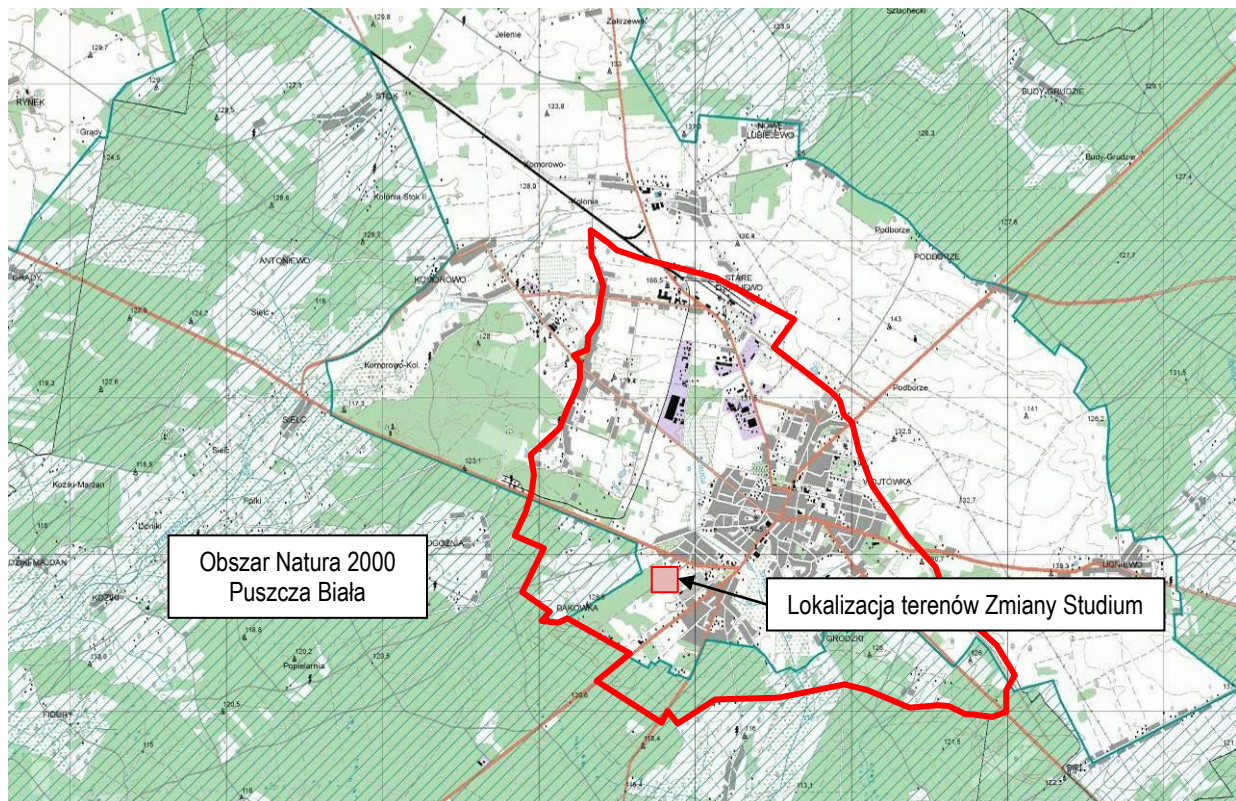
- Ograniczenie emisji ścieków komunalnych oraz spływów powierzchniowych zanieczyszczeń z terenów zurbanizowanych – W Studium ustalono ograniczanie przedostawania się zanieczyszczeń do wód poprzez rozbudowę systemu oczyszczania ścieków – odprowadzanie ścieków bytowych do oczyszczalni ścieków w Ostrowi Mazowieckiej, a także lokalnych, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, a także prawidłowe, zgodne z przepisami, funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami. Planowane jest również wdrożenie działań zmierzające do oczyszczenia wód opadowych spływających z terenu miasta.
- Zachowanie naturalnych form rzeźby terenu oraz ochrona dziedzictwa geologicznego – w Studium postuluje się zachowanie ukształtowania naturalnych form rzeźby terenu za wyjątkiem potrzeb wynikających z realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych służących obsłudze mieszkańców oraz prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, z utrzymaniem, budową, odbudową urządzeń wodnych oraz przedsięwzięć infrastrukturalnych służących obsłudze mieszkańców. Na terenie zmiany Studium nie występują kopaliny.
- Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem m.in. poprzez ograniczanie niskiej emisji (powierzchniowej) ze źródeł rozproszonych poprzez m.in. zmianę paliw węglowych na paliwa niskoemisyjne oraz wykorzystanie indywidualnych źródeł energii odnawialnej; kontynuację redukcji emisji ze źródeł punktowych do powietrza – Studium postuluje ograniczenie emisji powierzchniowej, niskiej emisji rozproszonej komunalno – bytowej, poprzez stosowanie niskoemisyjnych paliw i technologii oraz ograniczenie emisji ze źródeł technologicznych i komunalno-bytowych poprzez nie wprowadzanie instalacji i urządzeń wymagających pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza, na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz o znacznym udziale tej zabudowy.
- Ochrona obszarów zabudowanych wzdłuż ruchliwych ciągów komunikacyjnych – w Studium nie wyznacza się obszarów podlegających ochronie akustycznej.

Jak wynika z powyższego zestawienia ustalenia zmiany Studium wypełniają politykę ochrony środowiska i jego zasobów, określoną w PZPW.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa wskazano, że na terenie miasta Ostrów Mazowiecka występuje obszar podlegający ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., w obrębie którego występują gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w UE. Jest to **obszar specjalnej ochrony ptaków (OSOP) Natura 2000 Puszcza Biała PLB 140007** (ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. 2004 Nr 229, poz. 2313). Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133, z późn. zm.) w obrębie miasta Ostrów Mazowiecka ochroną objęte jest 507,4 ha, co stanowi około 22,8% powierzchni terenu miasta oraz 0,6% powierzchni całego obszaru Natura 2000 Puszcza Biała. Ochroną w mieście zostały objęte obszary w dużej części zajęte przez lasy porastające głównie siedliska boru świeżego i mieszanego świeżego wraz z przyległymi polami rolniczymi, w tym fragmentem doliny Grzybówki, oraz terenami zabudowy mieszkaniowo-usługowej, w południowej i południowo-zachodniej części miasta.

Analizowane tereny zmiany Studium są zlokalizowane, poza ww. Obszarem, w odległości około 210-400 m na wschód od granicy obszaru Natura 2000 Puszcza Biała. Odseparowane są od tego Obszaru drogą ekspresową oraz zjazdami na tę drogę z ul. Różańskiej, a także terenem lasu.

Rys. 5. Lokalizacja obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Biała na tle miasta Ostrów Maz. (granice miasta zostały obwiedzione czerwoną linią, niebieskim kreskowaniem zaznaczono obszar Natura 2000 Puszcza Biała. Na mapie brak oddanej do użytku w 2003 r. obwodnicy Ostrowi Maz. w ciągu drogi krajowej nr 8).

Źródło: <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/index.php>

W obszarze Natura 2000 Puszcza Biała stwierdzono występowanie 20 lęgowych gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Wśród 11 gatunków uznanych za przedmioty ochrony aż 9 jest umieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Do przedmiotów ochrony należą zarówno gatunki leśne (bocian czarny, kobuz, lelek, dzięcioł czarny) jak i zamieszkujące mozaikowy krajobraz rolniczy (błotniak łąkowy, dudek, gąsiorek, jarzębatka) oraz wilgotne łąki (derkacz) i piaszczyste pola oraz ugory (świergotek polny, lerka). W przypadku świergotka polnego obszar stanowi największą ostoję tego gatunku w Polsce, a w przypadku lerki i lelka jedną z największych.

Dla omawianego obszaru ustanowiono Plan zadań ochronnych Zarządzeniem Nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3828), zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 października 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 9977). Ustalane w ww. Planie działania ochronne mają w większości na celu utrzymanie istniejącej populacji ptaków, będących przedmiotem ochrony poprzez zachowanie i aktywne kształtowanie siedlisk zajmowanych przez te gatunki. Działania ochronne z zakresu ochrony czynnej dotyczą przede wszystkim zachowania wybranych terenów otwartych - łąk, pól uprawnych, nieużytków (odpowiednie koszenie, odkrzaczenie, zakaz zmiany klasyfikacji gruntów), dopuszczenia sukcesji wtórnej na wybranych terenach, zachowania wybranych zadrzewień śródpolnych i śródłąkowych, prowadzenia odpowiednio gospodarki leśnej (zrębów, zachowania dojrzałych drzewostanów), w tym ograniczono zalesianie gruntów rolnych.

Główne zagrożenia dla OSOP Puszcza Biała to wg Standardowego Formularza Danych (2014):

- zaniechanie lub brak koszenia łąk i pastwisk;
- restrukturyzacja gospodarstw domowych (rolnych);
- zalesianie terenów otwartych;
- urbanizacja – wnikanie zabudowy rozproszonej;
- zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie;

- intensywne koszenie lub intensyfikacja koszenia;
- usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślin karłowatych;
- drogi i autostrady – na terenie miasta obszar OSOP przylega bezpośrednio do drogi ekspresowej – obwodnicy miasta;
- intensywne utrzymywanie parków publicznych, czyszczenie plaż.

Ustalenia zmiany Studium nie wpływają na eskalację powyższych zagrożeń, głównie ze względu na to, iż wymienione wyżej problemy dotyczą bezpośrednio OSOP. Nie przewiduje się również ograniczenia integralności tego obszaru w wyniku realizacji zmiany Studium, jak również ograniczenia spójności sieci Natura 2000, ponieważ omawiany obszar już obecnie tej spójności nie zapewnia.

Obecnie w rejonie zmiany Studium nie występują inne obszary i obiekty podlegające ochronie na mocy art. 6 ust. 1 pkt 1-8 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

8. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO (Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY) I ZDROWIE LUDZI

8.1. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na zasoby poszczególnych elementów środowiska

Ukształtowanie powierzchni terenu, gleby

Ustalenia kierunkowe zmiany Studium w obrębie terenów objętych zmianą mogą spowodować nieduże zmiany niwelety terenu na skutek realizacji zabudowy i zagospodarowania dopuszczonego na terenach aktywności gospodarczej. Nastąpi więc trwała likwidacja użytków leśnych, a co z tym związane także zmiana profilu glebowego na tym obszarze zmiany Studium. W obrębie przedmiotowych terenów zmiany mogą mieć charakter czasowy lub trwały. Opisane przekształcenia będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej gruntu (najczęściej do 2,0 m p.p.t.). Zasadniczo Studium generuje zmiany czasowe związane z realizacją podziemnych elementów zabudowy, w tym infrastruktury technicznej. Na omawianym terenie występują korzystne warunki gruntowo-wodne, w związku z powyższym nie przewiduje się tu istotnych zmian niwelety związanych z potrzebą nasypywania gruntów budowlanych lub budowy odwodnienia.

Ewentualne przekształcenia dotyczą terenów o niewyróżniającej się w terenie niwelecie.

Dodatkowo w Studium postuluje się zachowanie ukształtowania naturalnych form rzeźby terenu za wyjątkiem potrzeb wynikających z realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych służących obsłudze mieszkańców oraz prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, z utrzymaniem, budową, odbudową urządzeń wodnych oraz przedsięwzięć infrastrukturalnych służących obsłudze mieszkańców.

W wyniku realizacji ustaleń kierunkowych zmiany Studium w obrębie terenu opracowania nastąpi wyłączenie gruntów leśnych z produkcji, w związku z planowaną zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na inne cele (zgodnie z uzyskanymi decyzjami na zmianę przeznaczenia).

Jednym z czynników mających wpływ na powierzchnię ziemi jest **wytwarzanie odpadów**. Oddziaływanie ustaleń kierunkowych Studium w zakresie wytwarzania i składowania odpadów zostało przedstawione w rozdziale 8.2.

Kopaliny

Na omawianym terenie nie występują udokumentowane złoża kopalin, dlatego nie przedstawiono wpływu realizacji ustaleń kierunkowych zmiany Studium na nie.

Poziom zwierciadła wód podziemnych oraz układ hydrograficzny

Wody podziemne stosunkowo łatwo ulegają przekształceniom ilościowym wskutek działalności inwestycyjnej ingerującej bezpośrednio lub pośrednio w środowisko wodne - w wyniku prowadzenia prac ziemnych, zmiany struktury gleb, zmniejszenia pokrycia gleby roślinnością wysoką, ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej na gruncie rodzimym, poboru wody do celów bytowych

i technologicznych. Na obszarze zmiany Studium głównymi czynnikami mogącymi lokalnie wpłynąć na bilans wód może być przede wszystkim ograniczenie udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz likwidacja istniejącego drzewostanu.

Głównym zagrożeniem dla środowiska wodnego będzie ograniczenie infiltracji na terenach zmiany Studium zaplanowanych do zabudowy, a obecnie użytkowanych leśnie. Na tych terenach możliwe jest ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej do 70% powierzchni działki budowlanej, w tym również likwidacja istniejącego drzewostanu. Na terenach zmiany Studium część wód deszczowych i roztopowych odparuje z powierzchni utwardzonych, a tylko pozostała część zostanie odprowadzona do gruntu lub lokalnego systemu kanalizacji deszczowej. Wody odprowadzone do gruntu nie będą tak skutecznie retencjonowane przez rośliny, jak ma to miejsce teraz. Zespół opisanych czynników spowoduje więc lokalne ograniczenie zasilania wód gruntowych i przyspieszenie odpływu powierzchniowego.

Kolejnym czynnikiem mogącym wpływać na bilans wód gruntowych jest drenaż podziemny wód związany z pracami ziemnymi prowadzonymi przy realizacji przewodów infrastruktury technicznej (przyłączy) – kanalizacji, wodociągów, gazociągów, kabli różnego typu, fundamentowaniu, jak również celowym osuszaniem gruntu. Ponieważ na omawianym terenie poziom wody gruntowej jest stosunkowo niski, a gleba zbudowana jest z utworów łatwo przepuszczalnych zjawisko to nie będzie miało miejsca.

W wyniku realizacji zaplanowanej zabudowy zwiększy się zapotrzebowanie na wodę. Podstawowo w zmianie Studium zakłada się, że woda do celów bytowych i technologicznych będzie czerpana z gminnych ujęć wody. Realizacja ustaleń kierunkowych zmiany Studium, w zakresie poboru wody, przyczyni się zatem do niedużego zwiększenia lei depresyjnych wokół istniejących komunalnych ujęć wód podziemnych znajdujących się na terenie miasta, ale poza granicami zmiany Studium.

Ustalenia kierunkowe zmiany Studium nie generują bezpośrednich zmian układu hydrograficznego, ponieważ na terenie opracowania brak jest naturalnych, bądź sztucznych zbiorników wodnych.

Reasumując, realizacja ustaleń kierunkowych zmiany Studium może przyczynić się do niewielkiego zwiększenia leja depresyjnego wokół miejskiego ujęcia wód podziemnych (oddziaływanie skumulowane z innymi terenami zabudowy w mieście). Zmiany zagospodarowania mogą spowodować również przyspieszony odpływ wód opadowych z terenu opracowania w związku ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej i zmniejszeniem retencji roślinnej. Obecnie niski poziom wód gruntowych na terenie opracowania nie ulegnie jednak zasadniczym zmianom, co jest związane z obecnością znacznej ilości lasów na terenie miasta, a także występowaniem w tym rejonie wód głęboko w utworach przepuszczalnych.

Klimat lokalny

Planowane zmiany w dotychczasowym przeznaczeniu terenu mogą spowodować nieduże zmiany mezoklimatu. Aktualnie tereny te charakteryzuje specyficzny mezoklimat związany z obecnością iglastej roślinności wysokiej porastającej grunty z niskim poziomem wody gruntowej. Charakteryzuje się niskim stopniem przewietrzania (małą prędkością wiatru), małą wilgotnością powietrza, nagrzewaniem się w dni słoneczne i stosunkowo szybkim oddawaniem ciepła, gdy się ono ochładza na pozostałych częściach wysoczyzny. Wraz ze zmniejszeniem pokrycia terenu opracowania roślinnością wysoką nastąpi zmniejszenie ewapotranspiracji roślin, a tym samym dalsze ograniczenie wilgotności powietrza. Ograniczenie to, jak również zwiększenie dostępu promieni słonecznych do gruntu, pojawienie się budynków i utwardzenie części powierzchni terenu, spowoduje wyrównanie temperatur pomiędzy tymi terenami a terenami sąsiedniej zabudowy produkcyjnej. Powstanie zabudowy może spowodować wzrost turbulencji powietrza, przy jednocześnie niskim stopniu przewietrzania spowodowanym obecnością budynków, a także sąsiadujących z terenami zmiany Studium lasów.

W okresie ciszy lub słabych wiatrów w dni słoneczne istotne znaczenia ma duża powierzchnia terenów, które intensywnie się nagrzewają w ciągu dnia, a w nocy to ciepło oddają, powodując powstanie tzw. wyspy ciepła (ściany budynków, ulice i chodniki). W wyniku tego powstaje cyrkulacja bryzowa – w uproszczeniu polega ona na tworzeniu się prądów wstępujących nad cieplejszymi obszarami zabudowy i zasysaniem chłodniejszych mas powietrza z zewnątrz.

Zachowanie minimum 30% udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz sąsiedztwo lasów, a w dalszej odległości szerokiej trasy komunikacyjnej (stanowi ona korytarz wymiany powietrza) będzie utrudniało powstanie tzw. wyspy ciepła nad nowymi terenami zabudowy.

8.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na jakość poszczególnych elementów środowiska i zdrowie ludzi

Analizowany dokument wprowadza uregulowania określające lokalizację na terenach zmiany Studium inwestycji mogących oddziaływać na środowisko. W obrębie planowanych terenów aktywności gospodarczej dopuszczono lokalizację obiektów i technologii, które powodują uciążliwości poprzez emisję substancji i energii oraz są przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest wymagana lub może być wymagana, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu

W zmianie Studium wyznaczono tereny aktywności gospodarczej, a zatem produkcji, składów, magazynów i usług. Są to więc tereny potencjalnie stanowiące źródło emisji hałasu i zanieczyszczeń związane ze stosowaną technologią, a także ruchem pojazdów na terenie zakładu i poza nim. Planując w zmianie Studium zmianę przeznaczenia istniejących terenów leśnych na tereny aktywności gospodarczej wzięto pod uwagę lokalizację tych terenów. Są one położone pomiędzy terenami produkcyjno-usługowymi i drogami o dużym natężeniu ruchu, a co z tym związane są to tereny już narażone na uciążliwości związane ze stanem środowiska. W otoczeniu ich znajdują się głównie tereny niepodlegające ochronie akustycznej (ww. tereny i tereny lasów). Jedynie za północno-zachodnią granicą tych terenów wyznaczono w obowiązującym planie miejscowym tereny usługowo-mieszkaniowe, a za południowo-wschodnią granicą tereny mieszkaniowe.

Opisane wyżej sąsiedztwo jest stosunkowo korzystne dla rozwoju istniejących w tym rejonie funkcji produkcyjno-usługowych i w większości przypadków nie będzie stanowiło istotnych ograniczeń dla rozwoju tych funkcji.

Na obecnym etapie – sporządzania dokumentu kierunkowego – brak jest jednak danych o planowanym typie zastosowanych technologii na terenach planowanego powiększenia terenów produkcyjno-usługowych. Opisane niżej zagrożenia zostaną uszczegółowione na kolejnych etapach realizacji zaplanowanego w zmianie Studium przeznaczenia.

W zmianie Studium, w celu ograniczenia oddziaływania planowanego powiększenia terenów aktywizacji gospodarczej (terenów produkcji, składów, magazynów, usług) pod względem zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu na sąsiadujące częściowo z terenem opracowania tereny zabudowy mieszkaniowej, wskazano konieczność ograniczania emisji ze źródeł technologicznych m.in. poprzez nie wprowadzanie instalacji i urządzeń wymagających pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową oraz ustalono, że tereny przemysłowe należy oddzielać od terenów zabudowy mieszkaniowej strefami zieleni izolacyjnej (w trakcie wizji terenowej odnotowano, iż obecnie zasadzono już drzewa, które będą stanowiły strefę izolacyjną dla planowanych zakładów). Wskazanie to dotyczy zwłaszcza wschodniego terenu zmiany Studium (dz. ew. 2458/2).

Dodatkowo, ważne również są, pod względem uciążliwości związanych z emisją hałasu, ustalenia obowiązującego planu miejscowego dla wyznaczonych w tym planie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowo-mieszkaniowej (MN, U/UM) sąsiadujących m.in. z planowanymi w zmianie Studium terenami aktywności gospodarczej. W obrębie ww. terenów wymagane jest dotrzymanie norm akustycznych określonych w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dn. 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* odpowiednio jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów mieszkaniowo-usługowych. Zatem nowe przedsięwzięcia, które mogą powstać na terenach aktywności gospodarczej wyznaczonych w zmianie Studium muszą również spełniać powyższe normy, nie powodując uciążliwości akustycznych na terenach podlegających ochronie przed hałasem.

W zmianie Studium zaadaptowano korzystny zapis ograniczający problem emisji niskiej - zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem budynków. Wskazano zaopatrzenie w ciepło

z indywidualnych źródeł ciepła z nakazem stosowania niskoemisyjnych paliw i technologii, a tam gdzie to możliwe zasilanie w ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej. W zmianie Studium nie dopuszcza się zatem najbardziej uciążliwych dla środowiska czynników grzewczych, co jest bardzo istotne ze względu na przekroczenie norm pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe, w powietrzu na terenie miasta.

W zmianie Studium nie planuje się nowych odcinków dróg o dużym natężeniu ruchu, z obecnością których związany jest ruch pojazdów emitujących zanieczyszczenia atmosferyczne i hałas. Uwzględniono natomiast w zagospodarowaniu oddziaływanie istniejących dróg o dużym natężeniu ruchu. Tereny zmiany Studium znajdują się w strefie oddziaływania akustycznego, jak i związanej z emisją zanieczyszczeń, od obwodnicy Ostrowi Mazowieckiej – drogi ekspresowej S8 oraz od ul. Różańskiej. Zaplanowanie w tym rejonie terenów niepodlegających ochronie akustycznej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jest zatem korzystnym rozwiązaniem.

Planowane nowe tereny zabudowy produkcyjno-usługowej mogą generować ruch pojazdów również poza terenem zakładu m.in. najbardziej uciążliwych akustycznie pojazdów ciężarowych. Tereny zmiany Studium mają pod tym względem bardzo korzystną lokalizację. Zostały zaplanowane (jako powiększenie istniejących terenów o tej funkcji) przy ulicy Różańskiej, która od wiaduktu na obwodnicy Ostrowi jest drogą krajową, i przy tejże obwodnicy. Taka lokalizacja jest korzystna ponieważ transport pojazdów będzie kierowany na te drogi, które są już obecnie istotnym źródłem uciążliwości (w tym posiadają zabezpieczenia akustyczne), natomiast nie będzie kierowany na inne drogi o znaczeniu lokalnym, wzdłuż których położone są tereny zabudowy podlegające ochronie akustycznej.

Zwiększony poziom hałasu może być również związany z fazą budowy nowych obiektów – spowodowany pracą ciężkiego sprzętu i transportem materiałów budowlanych. Faza ta będzie oddziaływać w sposób czasowy.

Reasumując, w związku z realizacją ustaleń kierunkowych zmiany Studium, może nastąpić nieduże lokalne podniesienie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu. Nie spowoduje to jednak pogorszenia warunków życia mieszkańców miasta oraz nie będzie oddziaływało na najcenniejsze na terenie miasta i w jego sąsiedztwie obszary przyrodnicze.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb

W Ostrowi Mazowieckiej występuje obecnie kilka potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód i gleb. Są to m.in. ścieki przenikające do gruntu z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, zanieczyszczenia komunikacyjne, a także spływające z terenów rolnych środki ochrony roślin i nawozy. Na terenie opracowania zagrożeniem dla wód mogą być również nielegalne wysypiska śmieci.

Ustalenia kierunkowe zmiany Studium powinny przyczynić się do neutralizacji zanieczyszczeń pochodzenia bytowego na terenach zmiany Studium poprzez regulację gospodarki ściekowej. W sporządzanym dokumencie, zaadaptowano ustalenia z tego zakresu, w tym ustalenie, iż ścieki komunalne z terenu miasta będą przede wszystkim odprowadzane siecią kanalizacji sanitarnej do miejskiej oczyszczalni ścieków. Omawiane tereny są położone w rejonie, który już obecnie jest obsługiwany poprzez sieć kanalizacji sanitarnej. Zatem nie przewiduje się niekontrolowanego odprowadzania ścieków bytowych z planowanych terenów aktywności gospodarczej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Budownictwa z dn. 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacji, ścieki technologiczne wytworzone na planowanych terenach aktywności gospodarczej przed zrzutem do odbiornika – kanalizacji komunalnej – wymagają oczyszczenia wstępnego z zanieczyszczeń przemysłowych, niezależnie od dalszego sposobu oczyszczania. Po podczyszczeniu ścieki te trafiają siecią kanalizacyjną do miejskiej oczyszczalni ścieków.

W zakresie ścieków deszczowych zaadaptowano wskazanie podczyszczania tych ścieków. Zakres tego podczyszczania reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w którym określono m.in. iż wody opadowe i roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej terenów (...) miast – powinny być przed odprowadzeniem do wód lub do ziemi oczyszczone w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l/sek/1ha, w taki sposób, aby zawartość zawiesin ogólnych była nie większa niż 100 mg/l, a węglowodorów ropopochodnych – nie większa niż 15 mg/l.

W związku z powyższym należy uznać, że do gruntu lub wód powierzchniowych zostaną odprowadzone podczyszczone ścieki deszczowe spełniające normy określone w prawie powszechnym. Ograniczy to możliwość kumulowania się zanieczyszczeń na terenie objętym zmianą Studium lub spływ do wód powierzchniowych.

Planowane w zmianie Studium powiększenie obszarów zabudowy aktywności gospodarczej na terenie Ostrowi Mazowieckiej spowoduje zwiększenie ilości ścieków bytowych i technologicznych odprowadzanych do oczyszczalni ścieków (oddziaływanie skumulowane, z innymi terenami zabudowy). Zwiększy się też ilość oczyszczonych ścieków odprowadzanych do rzeki Grzybówki.

Zmiana sposobu użytkowania terenu opracowania z terenów lasów (miejskiej zieleni nieurządzonej, ogólnodostępnej) na tereny produkcyjno-usługowe spowoduje również likwidację dzikich wysypisk odpadów, będących źródłem zanieczyszczeń wód.

Podsumowując, po zrealizowaniu ustaleń kierunkowych zmiany Studium, nie przewiduje się spływu znaczących ładunków zanieczyszczeń do gruntu i wód. Wynika to z faktu, że zostaną zastosowane wszelkie dostępne, na poziomie planowania przestrzennego, środki zapobiegające migracji zanieczyszczeń do gruntu i wód. W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń kierunkowych zmiany Studium na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze. Niewątpliwie jednak, wraz ze wzrostem powierzchni terenów zabudowanych w mieście, nastąpi wzrost odprowadzanych oczyszczonych ścieków do środowiska wodnego.

Zagrożenia wynikające z wytwarzania pól elektromagnetycznych

Obecnie na przedmiotowych terenach zmiany Studium brak jest istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego. W zmianie Studium nie planuje się nowych istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego takich jak linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, stacje GPZ. Na planowanych nowych terenach zabudowy możliwa jest jedna realizacja takich instalacji jak linie elektroenergetyczne niskiego napięcia, stacje transformatorowe i urządzenia radiokomunikacyjne.

W zmianie Studium zaadaptowano ograniczanie niekorzystnego wpływu linii elektroenergetycznych napowietrznych na krajobraz i zdrowie ludzi poprzez ustalenie sukcesywnej wymiany linii napowietrznych na linie kablowe. Powyższe ustalenia będą sprzyjały ograniczeniu ewentualnych uciążliwości związanych z przesyłem energii elektrycznej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami - *ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych* - nie ustanowiono w zmianie Studium zakazu lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym urządzeń radiokomunikacyjnych, które emitują fale elektromagnetyczne. Zgodnie z ww. ustawą istnieje ograniczenie lokalizowania tych inwestycji jedynie na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Sytuując powyższe instalacje, na pozostałych terenach, należy przestrzegać ustaleń zawartych w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów*, zgodnie z którym dopuszczalny w Polsce poziom gęstości mocy w miejscach dostępnych dla ludności wynosi 0,1 W/m². Wg powyższego rozporządzenia, obszar w obrębie którego wykazano ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne musi być ogrodzony i zabezpieczony przed dostępem osób trzecich. Urządzenia radiokomunikacyjne umieszcza się na znacznych wysokościach (ok. 30-70 m n.p.t.) i na tym poziomie występuje najmocniejsza wiązka promieniowania. W sporządzanej zmianie Studium zaadaptowano ustalenie dotyczące maksymalnej wysokości budynków na terenach aktywności gospodarczej do 15 m, zaś na otaczających terenach mieszkaniowych i usługowo-mieszkaniowych dopuszczalna maksymalna wysokość budynków przeznaczonych na pobyt ludzi ustalona w obowiązującym prawie miejscowym wynosi od 12 do 15 m, w związku z tym dodatkowo nie przewiduje się negatywnego oddziaływania opisanych wyżej instalacji na zdrowie ludzi.

Podsumowując, ustalenia kierunkowe zmiany Studium są zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony ludzi przed promieniowaniem elektromagnetycznym, a także powinny przyczynić się do zmniejszenia niektórych źródeł tego promieniowania.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania odpadów

W wyniku realizacji ustaleń kierunkowych zmiany Studium - zwiększenia powierzchni terenów zabudowy produkcyjno-usługowej na terenie Ostrowi Mazowieckiej, może zwiększyć się nieznacznie

strumień odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych na terenie miasta. Przewiduje się, że w wyniku realizacji ustaleń kierunkowych zmiany Studium może zwiększyć się strumień następujących grup odpadów, wymienionych w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów*:

- odpady z grupy od 3 do 15 związane z procesem produkcji w zależności od rodzaju działalności jaka zostanie zrealizowana na tych terenach (oddziaływanie długoterminowe);
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (oddziaływanie chwilowe);
- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (oddziaływanie pośrednie);
- odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie (oddziaływanie długoterminowe).

Na obecnym etapie planowania przedsięwzięcia związanego z powiększeniem istniejących terenów aktywności gospodarczej nie można stwierdzić jaki będzie udział odpadów z poszczególnych grup.

W zmianie Studium zaadaptowano ustalenia z zakresu gospodarki odpadami, w tym ich składowanie na terenie składowiska odpadów w Starym Lubiejewie. Zasady unieszkodliwiania powstających na terenie miasta odpadów w sposób bezpieczny dla środowiska określa Plan gospodarki odpadami. W Planie tym wskazano: objęcie całości obszaru miasta zorganizowanym systemem odbioru i utylizację odpadów komunalnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie i przyjętymi zasadami dla miasta Ostrów Mazowiecka, segregację odpadów u źródła, utylizację odpadów w sposób bezpieczny dla środowiska, w tym odpadów niebezpiecznych oraz likwidację tzw. "dzikich wysypisk". Podsumowując, ustalenia kierunkowe Studium są zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami. Prawidłowe funkcjonowanie gospodarki odpadami może przyczynić się do zmniejszenia ilości dzikich wysypisk śmieci, które są źródłem zanieczyszczeń wód i gleby.

Przewidywane zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii

Na zaplanowanych terenach aktywności gospodarczej w zmianie Studium ustalono zakaz lokalizacji zakładów zaliczanych do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, które potencjalnie mogłyby być zrealizowane w obszarach produkcyjno-usługowych. Ustalenie to jest zgodne z wytycznymi art. 73 ust. 4 *ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, w którym określono, iż tego typu zakłady powinny być lokalizowane w bezpiecznej odległości m.in. od osiedli mieszkaniowych, obszarów ochrony przyrody i dróg krajowych.

8.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze

W wyniku realizacji ustaleń kierunkowych zmiany Studium w obrębie przedmiotowych terenów nastąpi likwidacja istniejącego drzewostanu – lasów z dominacją sosny zwyczajnej i domieszką brzozy brodawkowatej w wieku ok. 65 lat położonych na siedlisku boru świeżego i mieszanego świeżego. Należy podkreślić, iż zbiorowiska tu występujące nie zostały wymienione w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000*, jak również nie zinwentaryzowano tu gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej. Omawiany kompleks leśny nie stanowi istotnego elementu systemu przyrodniczego miasta, opisanego w Studium, ze względu na swoją izolację przestrzenną – położenie pomiędzy terenami dróg z dużym natężeniem pojazdów i terenami zabudowy.

Likwidacja szaty roślinnej na przedmiotowym terenie jest zjawiskiem niekorzystnym. Należy jednak podkreślić, iż zbiorowiska roślinne pokrywające obszar zmiany Studium nie są zbiorowiskami wartościowymi pod względem różnorodności biologicznej, a także są zlokalizowane w pobliżu terenów stanowiących źródło uciążliwości. Nastąpi zatem likwidacja zbiorowiska – monokultur sosnowych z licznymi gatunkami inwazyjnymi, w obrębie których występują lokalnie dzikie wysypiska śmieci. Są to zbiorowiska odizolowane od dużych, wartościowych pod względem biologicznym kompleksów leśnych. Liczne uciążliwości, w tym hałas oraz penetracja tych terenów przez ludzi i zwierzęta domowe (psy i koty) powoduje, że tereny te są mało korzystne do bytowania i żerowania fauny drobnej oraz niedostępne dla dużych ssaków (ze względu na swoją izolację).

Zmiana Studium nie spowoduje znaczących zmian stanu różnorodności biologicznej w obrębie sąsiadujących terenów leśnych, ponieważ podobnie jak tereny zmiany Studium, są one odizolowane oddalonych kompleksów leśnych oraz narażone już obecnie na antropopresję. Zaplanowane kierunkowe zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym nie przyczynią się do zwiększenia penetracji przez ludzi zachowanych w Studium terenów wartościowych siedlisk roślin i zwierząt, ponieważ nowe tereny nie generują takiego ruchu.

Z wprowadzeniem nowych obszarów zabudowy w zmianie Studium związany będzie wzrost ilości gatunków synantropijnych, w tym roślin ozdobnych. Opisane zmiany będą miały charakter lokalny i w skali miasta stosunkowo mały.

8.4. Ocena oddziaływania projektu zmiany Studium na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody

Jak określono w rozdziale 7 w obrębie terenów zmiany Studium nie występują obiekty i obszary będące wg art. 6 ust. 1 pkt. 1-9 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody formami ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000. Na terenie miasta, w odległości ok. 210-400 m na zachód, położony jest **obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (OSOP) Puszcza Biała PLB 140007**. Tereny zmiany Studium są oddzielone od ww. OSOP drogą ekspresową S8. Powoduje to brak powiązań przestrzennych pomiędzy oboma terenami.

Należy podkreślić, że planowane w sporządzanym akcie prawa miejscowego zmiany zagospodarowania dotyczą obszaru, gdzie nie występują gatunki ptaków, jak również ich siedliska lub żerowiska, będące przedmiotem ochrony w OSOP Puszcza Biała. Istotne jest tu również, iż tereny przeznaczone do zmiany zagospodarowania przestrzennego są obszarami, na które oddziałuje intensywny ruch pojazdów na drodze ekspresowej S8, w związku z powyższym tereny te są narażone na występowanie ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu i są niekorzystne dla bytowania fauny, w tym awifauny podlegającej ochronie w ww. obszarach Natury 2000.

Ze względu na przedzielenie terenu opracowania i terenów chronionych drogą ekspresową o dużym natężeniu ruchu, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń zmiany Studium w sposób istotny wpływała na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność OSOP. Ponieważ tereny zmiany Studium nie stanowią korytarza wymiany materii, energii i informacji pomiędzy obszarami sieci Natura 2000, zatem zmiana ich przeznaczenia nie przyczyni się również do utraty lub ograniczenia spójności tej sieci.

Ponadto zgodnie z obowiązującym prawem (*ustawa z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*) realizacja wszelkich planowanych inwestycji również w sąsiedztwie obszarów Natura 2000 musi być poprzedzona przeprowadzeniem procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, o ile organ właściwy do wydawania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia stwierdzi taki obowiązek (po rozważeniu czy dane przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000). W przypadku stwierdzenia możliwego istotnego negatywnego wpływu na przedmiot ochrony OSOP i przy braku przesłanek z art. 34 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody taka inwestycja nie zostanie zrealizowana.

W prognozie nie przewiduje się istotnego wpływu realizacji zmiany Studium na tereny sąsiednie (za wyjątkiem odprowadzania odpadów do zakładu utylizacji i składowania odpadów, odprowadzania ścieków do oczyszczalni oraz poboru wody). Jako istotne dla ochrony ptaków i zajmowanych przez nie siedlisk należy uznać zaadaptowanie w ustaleniach zmiany Studium ograniczenia możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód, emisji zanieczyszczeń atmosferycznych – emisji niskiej oraz ze źródeł technologicznych.

Dla ochrony ptaków, których siedliska znajdują się w otoczeniu zmiany Studium, istotne jest nie dopuszczenie na terenie całego miasta, w tym na terenach zmiany Studium, możliwości lokalizowania instalacji do wytwarzania energii wykorzystujących w procesie przetwarzania energię wiatru, a więc farm wiatrowych będących zagrożeniem dla przelatujących ptaków, a także uniemożliwienie realizacji dużych farm fotowoltaicznych, które mogą powodować „efekt olśnienia”, a przy dużych powierzchniach farm również powstanie prądów konwekcyjnych powietrza, co zwiększa śmiertelność ptaków (ptaki zderzają się z panelami, tracą orientację w trakcie lotu).

Realizacja ustaleń kierunkowych zmiany Studium nie będzie miała wpływu na zagrożenia wymienione w Standardowych Formularzach Danych OSOP (patrz rozdział 7), ponieważ dotyczą one przede wszystkim działań zlokalizowanych bezpośrednio w obszarze Natura 2000, a także nie będzie uniemożliwiała wykonywania działań ochronnych określonych w Planie zadań ochronnych.

Reasumując nie przewiduje się, aby ustalenia kierunkowe zmiany Studium powodowały pogorszenie stanu siedlisk gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono ww. obszar Natura 2000, wpływały negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone ww. obszar oraz powodowały zmniejszenie integralności tych obszarów lub ich powiązań z otoczeniem.

8.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Na terenach zmiany Studium i w ich najbliższym otoczeniu nie występują obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków, jak również pozostałe obiekty i obszary będące w Gminnej Ewidencji Zabytków. Na terenach zmiany Studium i w ich otoczeniu nie stwierdzono również występowania dóbr kultury współczesnej wymagających ochrony w prawie miejscowym. Decydujący wpływ na krajobraz mają w tym rejonie istniejące tereny produkcyjno-usługowe.

Realizacja ustaleń kierunkowych zawartych w zmianie Studium nie spowoduje zasadniczych zmian wartości krajobrazu w tym rejonie Ostrowi Mazowieckiej, ponieważ zaplanowane nowe tereny aktywności gospodarczej będą stanowiły powiększenie dotychczasowych terenów o tej funkcji występujących w rejonie opracowania. W zmianie Studium zaadaptowano ustalenie obowiązku realizacji zieleni izolacyjnej na tych terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową. Istotny wpływ na percepcję krajobrazu będzie miało również zachowanie w Studium istniejących terenów lasów położonych w tym rejonie. Ustalenia te będą powodowały ograniczenie negatywnego oddziaływania powiększenia istniejących terenów produkcyjno-usługowych na odbiór wizualny krajobrazu.

Ustalenia dotyczące sposobu zagospodarowania działek budowlanych – zachowania minimum 30% powierzchni działki budowlanej - oraz parametry urbanistyczne – ograniczenie wysokości budynków do 15 m - ograniczają możliwość powstania obiektów budowlanych wpływających dysharmonijnie na krajobraz. Możliwa jest natomiast realizacja takich obiektów budowlanych jak kominy, czy wysokie maszty, które będą stanowiły negatywną dominantę w krajobrazie.

8.6. Ocena oddziaływania projektu zmiany Studium na ludzi – podsumowanie analiz

Podsumowując analizy zawarte w niniejszej prognozie należy stwierdzić, że:

- w obrębie miasta Ostrów Mazowiecka nie występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią;
- w obrębie zmiany Studium nie występują obszary lokalnych podtopień związanych z wysokim stanem wód gruntowych;
- w obrębie miasta nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemi zgodnie z ewidencją takich terenów prowadzoną przez Starostę;
- w obrębie zmiany Studium istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia zagrożeń związanych z pożarami. Jest to związane z sąsiedztwem terenów zmiany Studium z lasami położonymi na suchych siedliskach. Ustalenia studium nie mają jednak wpływu na ograniczenie lub zwiększenie tego zagrożenia;
- zaplanowane w zmianie Studium przeznaczenie przedmiotowych terenów nie podlegających ochronie akustycznej, uwzględnia obecność istniejących w otoczeniu obiektów mogących stanowić uciążliwość dla ludzi, w tym głównych tras komunikacyjnych. Planowane w zmianie Studium tereny aktywności gospodarczej znajdują się pomiędzy drogą ekspresową S8, a istniejącymi terenami produkcyjno-usługowymi. Taka lokalizacja jest również korzystna, ze względu na generację ruchu pojazdów poza zakładem usługowo-produkcyjnym. Pojazdy transportujące towary z planowanych terenów będą bezpośrednio kierowały się na drogę szybkiego ruchu, omijając drogi lokalne, co ograniczy uciążliwość akustyczną dla mieszkańców miasta;
- zaadaptowanie w zmianie Studium ustaleń kierunkowych dotyczących realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż granic terenów aktywności gospodarczej sąsiadujących z zabudową mieszkaniową, a także wskazanie ograniczenia emisji ze źródeł technologicznych poprzez nie wprowadzanie instalacji i urządzeń wymagających pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza, na terenach

- sąsiadujących z zabudową mieszkaniową ograniczy negatywne oddziaływania zmiany Studium w zakresie zanieczyszczeń powietrza na zdrowie ludzi zamieszkujących okoliczne tereny;
- adaptacja regulacji z zakresu gospodarki ściekami oraz odpadami w zmianie Studium zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią ujęcia miejskie, a także jest zgodna z dokumentami lokalnymi i ponadlokalnymi z tego zakresu;
 - w obrębie terenów zmiany Studium zakazano lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dn. 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska*.

Reasumując - nie przewiduje się znaczącego, negatywnego oddziaływania zmiany Studium na ludzi w sąsiedztwie planowanych terenów aktywności gospodarczej.

9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowany obszar Studium znajduje się w znacznej odległości od granic Polski: ok. 140 km od wschodniej granicy kraju, ok. 170 km do północnej granicy, ok. 380 km do południowej granicy i ok. 500 km do zachodniej granicy kraju (podane odległości zostały zmierzone w linii prostej). Z przeprowadzonej w rozdziale 8 niniejszej prognozy oceny przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń kierunkowych zmiany Studium wynika, iż ustalenia te nie będą generowały tak odległych w przestrzeni skutków. Z tego względu należy uznać, że nie wystąpi możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko, o którym mowa w art. 104 *ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE

Wywołane realizacją ustaleń kierunkowych zmiany Studium przekształcenia środowiska przyrodniczego ograniczają się przede wszystkim do obszarów gdzie planuje się zmianę sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie będą wpływały w sposób istotny negatywnie na tereny cenne przyrodniczo w mieście, w tym w szczególności na **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Biała”**, a także na system przyrodniczy miasta.

W niniejszym opracowaniu **nie przedstawia się rozwiązań łagodzących (zapobiegających i ograniczających negatywnemu oddziaływaniu na środowisko)**, w tym mających na celu ochronę obszarów Natury 2000, które należy wprowadzić w zmianie Studium, z dwóch powodów. Po pierwsze sporządzona Prognoza stanowi integralny element zmiany Studium i w związku z tym większość ewentualnych korekt, dotyczących zapobiegania i ograniczania zagrożeń środowiska przyrodniczego i kulturowego, zostało wprowadzanych na bieżąco przy współpracy autorów zmiany Studium i prognozy. Po drugie w Prognozie stwierdzono brak istotnych negatywnych oddziaływań, będących rezultatem realizacji ustaleń kierunkowych zmiany Studium na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ponieważ zastosowane w zmianie Studium rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących w mieście Ostrów Mazowiecka obszarów Natura 2000, z tego względu **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych**. Z tego również względu **nie proponuje się działań kompensacyjnych**.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Proгноza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została opracowana w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo znak: WOOS-I.411.321.2015 z dn. 11 września 2015 r.) i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowi Mazowieckiej (pismo znak: NZS.470.7.2015.WA z dn. 14 sierpnia 2015 r.). Podstawą odniesienia w prognozie był obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje cały obszar miasta (przy czym w części został uchylony orzeczeniem WSA), obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrów Mazowiecka oraz obecna sytuacja scharakteryzowana na podstawie: Opracowania ekofizjograficznego i Planu gospodarki odpadami miasta Ostrów Mazowiecka, a także wizji terenowej oraz aktualne dane dotyczące stanu środowiska oraz form ochrony przyrody. W trakcie opracowywania prognozy korzystano również z danych znajdujących się na stronach internetowych, w tym z dostępnych danych z monitoringu środowiska, rejestrów, ewidencji i publikacji.

Zmianą Studium zostały objęte tereny o powierzchni 2,89 ha, położone w środkowej części miasta Ostrów Mazowiecka, w pobliżu obwodnicy miejskiej w ciągu drogi krajowej nr 8. Analizowane tereny obecnie zajmowane są przez lasy, położone w sąsiedztwie istniejących terenów produkcyjno-usługowych i drogi ekspresowej S8. Tereny leśne są miejscem bytowania małych zwierząt, odpornych na antropopresję. Teren opracowania zlokalizowany jest w obrębie równiny sandrowej, zbudowanej z piasków i żwirów wodnolodowcowych, lokalnie piasków eolicznych. Na terenie opracowania nie występują naturalne zbiorniki wód powierzchniowych. Rzeka Grzybówka (nazywana również Strugą), w obrębie zlewni której znajdują się tereny zmiany Studium, położona jest na północny-wschód od omawianego terenu i oddalona o około 670 m. Rzeka ta stanowi dopływ Broku, który zaś prowadzi wody do rzeki Bug. Wody gruntowe występują tu na głębokości około 2-5 m p.p.t. Omawiane tereny nie znajdują się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, nie są również zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

Analizowane tereny nie są położone w obszarowej formie ochrony przyrody, jak również nie występują na ich terenie obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Analizowane tereny zmiany Studium są odseparowane od **Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków sieci Natura 2000 – Puszcza Biała** pasem drogowym drogi ekspresowej S8 i lasem.

Najistotniejsze problemy ochrony środowiska terenów zmiany Studium i ich otoczenia wynikają z położenia w krajobrazie zurbanizowanym (przekształconym przez człowieka). Występują tu następujące problemy:

- zanieczyszczenie wód rzeki Grzybówki (Strugi), która jest odbiornikiem ścieków sanitarnych, deszczowych i technologicznych z terenu miasta;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta pyłem zawieszonym PM_{10-24h}, benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonu. Główną przyczyną podwyższonego poziomu pyłu zawieszonego jest emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych (tzw. niska emisja), z terenów komunikacji oraz napływ zanieczyszczeń;
- narażenie na uciążliwości hałasowe związane z ruchem pojazdów na drodze ekspresowej S8 oraz potencjalnie na hałas technologiczny sąsiadującego z terenem opracowania zakładu produkcyjno-usługowego;
- przekształcenie struktury wiekowej i gatunkowej występujących tu lasów – występowanie lasów jednowiekowych z licznymi gatunkami inwazyjnymi w piętrze podszytu, krzewów i podrostu drzew;
- zaśmiecenie lasów (przenikanie zanieczyszczeń do wód i gleb), płoszenie i zabijanie zwierząt, zadeptywanie runa w wyniku intensywnej penetracji lasów przez ludzi i zwierzęta związane z siedzibami ludzkimi – psy i koty;
- ograniczenie migracji zwierząt poruszających się po ziemi, w związku z obecnością barier przestrzennych w otoczeniu opracowania – budynki, ogrodzenia, droga ekspresowa oraz inne drogi (izolacja lasów w obrębie opracowania od dużych kompleksów leśnych);

- występowanie zagrożenia poważnymi awariami, związanego głównie z transportem drogowym ładunków niebezpiecznych drogami znajdującymi się w okolicy, tj. obwodnicą Ostrowi (drogą ekspresową S8) oraz ul. Różańską, a także magazynowaniem substancji niebezpiecznych na terenie zakładu sąsiadującego z terenem zmiany Studium.

W Prognozie wskazano też zagrożenia określone dla Obszaru Natura 2000 Puszcza Biała w Standardowym Formularzu Danych tego Obszaru. Do zagrożeń stanowiących najistotniejsze problemy zalicza się: zaniechanie lub brak koszenia łąk i pastwisk, restrukturyzacja gospodarstw domowych (rolnych), zalesianie terenów otwartych, urbanizacja – wnikanie zabudowy rozproszonej, zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie. Realizacja ustaleń kierunkowych zmiany Studium nie będzie jednak miała wpływu na zagrożenia wymienione w ww. SDF, ponieważ dotyczą one przede wszystkim działań zlokalizowanych bezpośrednio w obszarze Natura 2000, a także nie będzie uniemożliwiała wykonywania działań ochronnych określonych w Planie zadań ochronnych.

Skutki oddziaływania realizacji ustaleń kierunkowych zmiany Studium są typowymi skutkami związanymi z powiększeniem się obszarów zabudowy produkcyjno-usługowej w krajobrazie miejskim. Są one związane z wyłączaniem gruntów leśnych z produkcji i znaczącym ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej w obrębie opracowania. Generalnie jednak zmiana Studium jest zgodna z uwarunkowaniami przyrodniczymi miasta określonymi w „Opracowaniu ekofizjograficznym”.

Ustalenia kierunkowe zmiany Studium uwzględniają obowiązujące akty prawne dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Przekształcenia wywołane realizacją ustaleń kierunkowych zmiany Studium, powiększenie terenów aktywności gospodarczej (produkcyjno-usługowych) spowodują lokalnie:

- ograniczenie o maksymalnie 70% powierzchni biologicznie czynnej na terenach zmiany Studium,
- nieduże przekształcenie powierzchni ziemi w związku z posadowieniem nowych budynków, tworzeniem nasypów lub wykopów w celu kształtowania niwelety terenu,
- degradację pokrywy glebowej (gleb leśnych) i szaty roślinnej (lasów na siedlisku boru świeżego i mieszanego świeżego z licznymi gatunkami inwazyjnymi),
- introdukcję gatunków obcych na powierzchniach nowych nasadzeń zieleni urządzonej,
- możliwe pogorszenie warunków klimatu akustycznego związane z powstaniem terenów generujących hałas technologiczny na terenach zmiany Studium i komunikacyjny na drogach ponadlokalnych,
- możliwe niewielkie zwiększenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł technologicznych i komunikacyjnych,
- powiększenie poboru wód z ujęcia gminnego i zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych i przemysłowych oraz odpadów stałych,
- ograniczenie obszarów bytowania i migracji drobnych zwierząt związanych z krajobrazem rolniczym.

Wywołane realizacją ustaleń kierunkowych zmiany Studium przekształcenia środowiska przyrodniczego ograniczają się przede wszystkim do obszarów gdzie planuje się zmianę sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu (za wyjątkiem poboru wody, odprowadzania ścieków i odpadów). Nie będą wpływały w sposób istotny negatywnie na obszary cenne przyrodniczo na terenie miasta i w jego sąsiedztwie, w tym w szczególności na **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Biała”**, a także inne obszary, w obrębie których występują gatunki podlegające ochronie. Tym samym nie przewiduje się negatywnego wpływu planowanych inwestycji na środowisko poza granicami Polski, a także negatywnego wpływu ustaleń kierunkowych zmiany Studium na zdrowie ludzi.

Zmiana Studium adaptuje i wprowadza również szereg korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi ustaleń. Do ustaleń kierunkowych oddziałujących pozytywnie w sposób stały lub długookresowy należy zaliczyć:

- określenie zasad zagospodarowania terenów zabudowanych aktywności gospodarczej, w tym ustalenie stosunkowo wysokiego jak na tego typu zabudowę minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej (30%), czy zaplanowanie stosunkowo niskiej zabudowy (15 m), umożliwia to zachowanie minimum funkcjonowania hydrologicznego (infiltracje wód opadowych do gruntu i ich

retencje), klimatycznego (wymiana i regeneracja powietrza - przy założeniu, że przy obiektach budowlanych powstaną tereny zieleni urządzonej, w tym zieleni izolacyjnej), biologicznego (umożliwia realizację terenów zieleni, będących miejscem bytowania drobnej fauny występującej na terenach zurbanizowanych),

- wprowadzenie zasad służących ochronie powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem (w tym obowiązek podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej lub stosowania w lokalnych systemach grzewczych niskoemisyjnych źródeł ciepła),
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed hałasem o charakterze przestrzennym (w obrębie terenów narażonych na hałas zaplanowano lokalizację terenów o przeznaczeniu nie podlegającym ochronie akustycznej),
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości wód gruntowych i powierzchniowych (m.in. ustalenie odprowadzania ścieków komunalnych do miejskiej oczyszczalni ścieków, podczyszczanie ścieków opadowych).

Niniejsze opracowanie stanowi integralny element zmiany Studium i w związku z tym większość ewentualnych korekt dotyczących zapobiegania i ograniczania zagrożeń środowiska przyrodniczego i kulturowego było wprowadzane na bieżąco przy współpracy autorów zmiany Studium i prognozy. Tym samym nie wskazuje się w niniejszym dokumencie działań łagodzących, które należy wprowadzić w zmianie Studium.

Ponieważ zastosowane w zmianie Studium rozwiązania (w tym środki łagodzące), nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenie dla środowiska, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony występujących na terenie miasta Ostrów Mazowiecka i w jej otoczeniu obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych. Z tego również względu nie proponuje się działań kompensacyjnych.